

Megjelenik naponta reggel Szerkesztőség. Kiadói hivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny, Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Főtízetési árak: évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lel. Külföldre havonta 50 Lel. több. :: Egyes szám 5 Lel. vasárnap 6 Lel. :: (Bucurestiben 50 bani felár, hirdetések tarifa szerint.)

XLV. évfolyam, 24. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. január hó 31.

Ne játszunk a tüzzel!

A városi interimár bizottság — mint ismeretes — legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a hivatásos tűzoltóparancsnoki állást nyilvános pályázat útján tölti be, egyben Mihajlovics Gyula nyugalmazott tűzoltóparancsnokot még egy fél évi szolgálatban tartja, hogy megválasztott utódját a rendkívüli fontos teendők elvégzésére kellőleg instruálja. Ebből a határozatból azt a hiteh merítheti az ember, hogy olyan egyént választanak meg a tűzoltóparancsnoki tisztre, akinek nincs meg a városi szabályrendelet által előírt képesítése, vagy ha ez meg is van, akkor nem rendelkezik a tűzoltótiszti képesítéssel, ha pedig rendelkezik is, akkor nincs elég gyakorlata ebben. Akárhogy áll is a dolog, annyi bizonyos, hogy egy fél év alatt tűzoltói gyakorlatot szerezni: teljes képesség. Lehet, hogy az illető megtanulja a tűzoltói diszciplinát, talán 1—2 gyakorlatot is elvégez, de, hogy az első tüzesetnél megállja helyét, az teljesen lehetetlen. Erre nem elég egy félelvi praxis. A tűzoltótechnika a legutóbbi 10 év alatt oly mérföldes csizmában haladt előre, hogy ma, különösen városokban, valóságos tudomány és reprezentánsának több évi gyakorlattal kell rendelkeznie. Meg kell lennie jogi, építészeti, tűzvizsgálati, technikai, taktikai stb. felkészültségének, de ami a fő, a város közönségének személye és tudása iránt bizalommal kell viselkednie. Nem elég harangkongatással, szirénazugással végigrobogni a tűzoltókat, tűzvézskor az égő objektumokra annyi vizet bocsájtani, hogy ezzel több kárt tegyenek, mint amit okozott volna a tűz. A tűzoltóság élén olyan szakember álljon, aki a megkívánt kvalifikáción kívül számos tüzesetnél kimutatta rátermettségét, taktikai fölényét, s az u. n. angol hidegvérét, amit könyvből tanulni nem lehet.

Ezek a követelmények annál is inkább előtérbe kerülnek, mert látjuk, hogy az állam vezetősége mindent elkövet, hogy az u. n. kurzisták és képesítés nélküli egyéneket megfelelő szakemberekkel váltsa fel, mert ilyenekkel ma már elegendő mértékben rendelkezik az ország. Főként kívánatos ez ott, ahol nemcsak állami, hanem magánvagyonról, s ami a fő, emberi életéről esik szó. Példa erre több nyugati állam vidéki városainak tűzoltóparancsnokai, kiktől méltán megkövetelik az iskolai végzettséget, a tűzoltótiszti diplomát, no meg a több évi gyakorlatot. Különösen megkívánható ez Aradon, hol a tűzoltóságot a város közönsége tartja fenn, s ezért igyekezni kell az intézkedéseket úgy fogantatni, hogy azok mindenkor a nagyközönség jogos kívánságával találkozzanak. Arad tűzbiztos berendezkedése szempontjából már most hívjuk fel éber figyelmét a megválasztandó tanács tagjainak: szigorúan ragaszkodjanak ahhoz, hogy a nagy horderejű parancsnoki helyre csak megfelelő egyén kerüljön. Annál is inkább kötelességem a közfigyelmet erre felhívni, mert jómagam 50 év óta szolgálatot a tűzoltóságot, nemcsak szervezője voltam az Astra-gyári és újabban a cukorgyári tűzoltóságnak, hanem csekélységgem volt az, aki kis városi támogatással, fáradságot és anyagiakat nem kímélve, létesítettem Aradon a tűzjelző állomásokat. Nemzetiségi szempontokat a tűzoltás épen úgy nem ismer, mint ahogy nem tűr meg sem vallási és politikai kérdéseket, csak egy magasabb célja van, az embertársak élet- és vagyonbiztonsága.

Elég szomorú, hogy sem a világháború előtt, sem utána nincs Arad városa abban a szerencsés helyzetben, hogy modern laktanyát adjon a tűzoltóknak, hogy magasabb fizetéssel honorálja mindenkorai áldozatkészségüket és ambíciójukat.

Az aradi Iparkamara — a vámsorompók mellett.

A nemzetközi gazdasági kamarák akciója a vámhatárok eltörlése érdekében. — A kamara szerint Románia fejlődő ipara még vámvédelemre szorul. — A temesvári kormányzóság pártolja az aradi ipart is. — Egy huszonhétézer oldalas könyv.

Rövidesen nem lesz vállalat Romániában, amely ne fizetne adóbírságot.

(Arad, január 30.) Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara igazgató tanácsának mai ülésén Pacuraru Brutus főtisztár ismertette a párisi kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági kamarák, valamint a nemzetközi gazdasági kamarák akcióját, amely megakadályozza a szüntethető országok közötti vámhatárokat. Romániát is felkérték, hogy az erre vonatkozó szerződést írja alá, de ehhez a Kereskedelmi és Iparkamara hozzájárulása, illetve a véleményadása szükséges. Ebben a kérdésben az az álláspont alakult ki, hogy a vámsorompók eltörlése csak fejlett ipari államokban lehetséges.

Románia még nincsen abban a kedvező helyzetben, hogy ipari termékeinek megvédése nélkül létrehozza a vámsorompók megszüntetését.

Niculescu Cristea az Arad-Brádi ipari R.-T. vezérigazgatója foglalkozott részletesen ezzel a kérdéssel. Kimutatta, hogy Románia fejlődésben levő ipari állam, amelynek meg kell védeni ipari termékeit. Elvitathatatlan, hogy Európában különféle nivójú ipari államok vannak s a vámmunió létrehozása csak abban az esetben rentabilis egy ország szempontjából, ha a nivók paralizálódnak.

Először politikai unióról kellene beszélni és csak azután kerülhet sor a vámmunióra. Foglalkozik a romániai munkásnyomorról, amelynek csak úgy lehet további útját állani, ha az ország az intenzív iparosodás felé halad. A ro-

mániai munkások kénytelenek emigrálni, mert itt nem találnak megélhetést. Ha iparilag fejlődik az ország, úgy kenyeret kapnak a munkások is. Romániában még az a helyzet, hogy iparilag nem elég erős és nem bírja a versenyt külfölddel. Példával igazolja, hogy Romániában alakult egy villanykörtegyár. Nem bírta a versenyt és be kellett szüntetnie üzemét.

Egy külföldi cég megvásárolta a gyárat és összeörte, használhatatlanná tette gépeit, nehogy valamiképp tovább folytathassák itt a villanykörte-gyártást.

Ilyen körülmények között az országnak törekednie kell, hogy rentabilis iparvállalatokat létesítsen, de a vámsorompók eltörlésével megszüntik a belföldi ipari termékek védelmét.

Elhelyezik Aradról az Iparfelügyelőséget.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Pacuraru Brutus főtisztár bejelentette, hogy a temesvári kormányzóságnak több árucikkre, ipari termékekre van szüksége. A kamara felirattal fordult Bocu Sever a Bánság kormányzójához, hogy a szükségletek beszerzésénél Arad kereskedőit és iparosait is vegyék figyelembe. Dr. Rácz Sándor ügyvéd bejelenti, hogy tudomása szerint az aradi Iparfelügyelőséget Temesvárra, a kormányzóság mellé akarják helyezni. Kéri a kamara elnökségét, hogy interveniáljon abban az irányban, hogy az Iparfelügyelőség Aradon maradjon.

Mintha Stalin csinálta volna az adótörvényt.

Mateescu István az aradi villanygyár vezérigazgatója ismertette ezután az új adótörvények ferdeségeit. Többek között kimutatja, hogy a forgalmi adóra vonatkozó rendelkezések lehetetlen helyzet elé állítják a kereskedelmi és ipari vállalatokat. A törvény szerint egyetlen könyvet kell vezetni, amely magában kell, hogy foglalja az illető vállalatnál naponta található nyersanyag-készletet és ebbe a könyvbe kell bevezetni a naponta kiállított és érkezett számlákat. Kiszámította, hogy ha például a villanygyár alkalmazkodni akar ehhez a rendelkezéshez, úgy huszonhétézer oldalas könyvet kell csináltatnia.

De mindentől eltekintve egy ilyen könyvnek vezetése fizikailag lehetetlen. Naponta kellene benyújtani a pénzügyigazgatóság forgalmi adó osztályához, de ki volna képes naponta bevezetni egy könyvbe az ezerszámra érkező és kiküldött számlát. Rámutat arra, hogy a törvény a bírságból tíz százalékot ajánl föl annak, aki feljelenti azt a vállalatot, amely nem vezet előírás szerint könyveit és tíz százalékot annak, aki megállapítja a hibás könyvvezetést. Bizonyítja az előadó, hogy ez egyenesen beszállásra ösztönözheti az alkalmazottakat és hamarosan nem lesz egyetlen vállalat Romániában, amelyet nem bírságoztak volna meg.

Ezután a munkaügyi minisztérium építkezési törvényjavaslatával foglalkozik. A törvényjavaslat kötelezi a nagyobb vállalatokat, hogy meghatározott időn belül tisztviselőinek és munkásai részére lakásokat építtessen. Ha nem teljesíti a törvény követeléseit, úgy különféle címen évente harminc százalék külön forgalmi adót kell fizetni. Erre a törvényre esetleg szükség lett volna ezelőtt öt esztendővel, de ma már, amikor megszűnt a lakáshiány, idejét mulla. Ha ezt a törvényt Stalin csinálta volna Oroszországban, nem lehetne rajta csodálkozni — fejezte be beszédét az előadó.

Minden alkalmazott mellé egy rendőrt.

Reismann Jenő aradi textilgyáros szintén az adótörvények által teremtett lehetetlen helyzetről beszél. Elmondja, hogyha a törvényhez akarna alkalmazkodni, úgy kénytelen volna minden munkás mellé egy szakértőt, egy rendőrt és egy adóhivatalnokot állítani, különben adóeltitkolást követhet el. Az adótörvény, külön illeteket szab ki a textilárakra aszerint, hogy milyen anyagok és milyen mennyiségben vannak benne. Ezt ellenőrizni lehetetlen. Ezért helyesnek találja, hogy amíg megérkezik a törvény végrehajtási utasítása, számla szerint vessék ki az illeteket.

Holländer Emil fatermekő szót ezután az építkezésekre vonatkozó törvényjavaslatról.

Bizvást reméljük, hogy a megválasztandó tanács tagok melegebben karolják fel ezt az intézményt is. A mai napig sok gyár, telep, műhely, vegyészeti laboratórium, kétfestő üzem, mozi létesült Aradon, csodával határos, hogy,

aránylag oly kevés tüzeset adódik elő, ami nem csak a lakosság elővigyázatának, hanem a lelkes tűzoltó gárda érdemének is tudható be... Kifogástalan szakembert a tűzoltóság élére!..

Rózsa Géza

Nagyon helyesnek tartja, mert ideje, hogy Romániában megkezdődjenek az építkezések. Az építés harminckét iparágat foglalkoztat és ez megszüntetné a munkanélküliséget. Nem színt meg a lakásínség az országban, csak a nyomor növekedett és az emberek kénytelenek sárkunyhókban lakni a periferiákon.

Szenes Henrik szintén az adótörvényekről beszél és elmondja, hogy Temesváron engedményeket tettek az adózóknak addig, amíg a törvény végrehajtási utasítása megérkezik. Javasolja, hogy a kamara ebben az irányban

forduljon a pénzügyigazgatósághoz. Niculescu Cristea vezérigazgató ismét az adótörvényekről beszél és érdekes példákkal illusztrálja azokat a lehetetlen helyzeteket, amelyeket az adótörvények előidézték. Pacuraru Brutus a vámszabadraktár felállításáról tesz javaslatot. Ajánlja, hogy a kamara saját hatáskörében állítsa fel a vámszabadraktárt és ebben az irányban küldjön feliratot a minisztériumnak. Tekintettel arra, hogy az idő későre járt, Vlad Sándor elnök az ülés folytatását hétfő délután öt órára halasztotta.

„Az állampolgársági jogot semmiféle törvény sem veheti el.“

Junian igazságügyminiszter az új állampolgársági törvényről. Új fórumot létesítenek, amely tisztán állampolgársági ügyekkel foglalkozik.

(Bucuresti, január 30.) Junian igazságügyminiszter ma magához kérte a sajtó képviselőit, akik előtt nyilatkozott az állampolgársági törvény módosításáról.

Hosszan fejtegette a Marzescu-féle állampolgársági törvény hibáit, majd kiemelte, hogy az egyaránt hátrányos egy román nemzeti ségíltre, mint a kisebbségekre. Ha valaki idejében nem jelentkezett egy fórum előtt, úgy eszett attól, hogy állampolgárnak ismerjék el. Ez a lehetetlen helyzet rengeteg embert károsított meg és épen ezért vált szükségessé az állampolgársági törvény módosítása.

— Olyan jog, — mondotta a miniszter — amelyet születésével nyer az ember, semmilyen törvénnyel el nem vehető. Az állampolgári jog még az alkotmánynál is erősebben védi az egyes polgárok jogait, a csatolt területeken lakók állampolgári jogait pedig a békeszerződés szabályozza, melyet Románia aláírt.

A törvény módosítás szerint új terminust tüznek ki, amely alatt mindenki, aki kimaradt az állampolgársági listából, jelentkezhet az illetékes közigazgatási fórum előtt és ha megfelelő okmányokkal rendelkezik, úgy minden további nélkül felveszik a listából.

illetőséget nem szerezhettek és így nem vehették fel őket az állampolgári listába. A módosítás következtében ezek is megkaphatják az állampolgárságot, mert annak elnyerésének elbírálásánál nem az illetőség kérdését és nem a jelentkezés idejét, hanem egyedül a letelepedést veszik tekintetbe.

Az új spanyol kormány ma letette az esküt.

Primo de Riverát a szavazás buktatta meg — tábornok Alfonso király bizalmasa.

Madridból jelentik: Primo de Rivera bukásának közvetlen okát abban látják, hogy a király nem volt megelegedve a diktátor amcsölekedetével, amely szerint szavazásra tette fel a diktatúra ügyét.

Berenguer tábornok, az új miniszterelnök a király bizalmasai közé tartozik és eddig, mint Alfonso főhadsegéde működött. A spanyol választások júliusban lesznek, ezután összeül az országgyűlés. A zavargásokról szóló híreket teljesen alaptalanoknak mondják és azt állítják, hogy mindössze Madridban volt kisebb verekezés a diákság és a rendőrök között.

Párisból jelentik: Berenguer tábornok, designált miniszterelnök ma összeállította az új kormányt. Miniszterelnök és hadügyminiszter: Berenguer, belügyminiszter: Marco tábornok, tengerészeti miniszter: Cardia, pénzügyminiszter: Arguelles, igazságügyminiszter: Estrate, közmunkaügyi miniszter: Matos, közoktatásügyi miniszter: Alba herceg, munkaügyi miniszter: Sangreros Olano. Az új kormány ma délután 5 órakor letette az esküt.

Próbaaszfaltozás Aradon.

Az Arad-Brádi R. T. salát költségén próbaburkolatokat készített a város különböző pontjain,

(Arad, január 30.) A közeli napokban érdekes kísérleteket folytat Aradon az Arad-Brádi részvénytársaság. A vállalat megállapodást kötött a várossal, amely szerint az Arad-Brádi részvénytársaság a saját költségén, a város különböző részein járdákat létesít Aradon. A vállalat ezáltal ki akarja próbálni a különböző uccaburkolási módszereket. Az aszfaltozások a közeli napokban megkezdődnek, három helyen létesítenek járdát, a törvényszék és a városháza között, a gyermekkorháznál, valamint a Strada Dorobantilor (Urban Iván-uccában.)

A járdákat különböző keverékű cementből készítik és mindegyik helyen száz-száz méteres területet burkolnak be. Amennyiben valamelyik módszer beválik, úgy a város a sikert elért anyagból nagyobb mennyiséget megrendel az uccaburkolások céljaira. A kísérleti idő alatt külső behatásoknak teszik ki az új járdákat, a tartósság ellenőrzése szempontjából.

Az új Berenguer-kormány névsora. — Berenguer Bankett a bukott diktátor tiszteletére.

Madridból jelentik: Az Union Patriótica, Primo de Rivera politikai pártja bankettet adott a bukott diktátor tiszteletére, aki kijelentette, hogy pártja a választásokra jelöletet állít. Elmondotta még, hogy ha még egyszer diktátor lesz, sok mindent másképpen fog csinálni.

— Készülnek a városi adókönyvecskék. Aradváros pénzügyi hivatala megtette az előkészületeket az adókönyvek bevezetésére. Ma megrendelték a megyei nyomdában a könyvecskéket, amelyeket február hónap folyamán osztanak ki. Senkinek nem kell jelentkeznie az adókönyvért, amelyeket a pénzügyi hivatal alkalmazottai visznek ki az adófizetők házához. Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök ez ügyben ma megbeszélést folytatott Berzovan János pénzügyi főnökkel, akivel megállapodott abban, hogy az adókönyveket minden évben kicserélik. Erre főképpen azért van szükség, mert a taksák évről-évre változnak és így nem vezethetők be ugyanazon könyvbe. Az idén nem lesz nehéz munka az adókönyvekkel, miután az idén a taksák a tavalyiak maradnak.

Czárán János halálára.

Egyik erdélyi lap mai száma közi az alábbi érdekes visszaemlékezéseket Czárán Jánosról.

A seprősi földesúr, aki ezentúl már csak a menyországheli lóversenyeken fog nyeregbe szállni, fiatal korában a régi Magyarország egyik legszínesebb alakja volt. A nevét úgy ismerték, mint a leghíresebb tenoristákét. Czárán János a Turfnak volt egyidőben a primadonnája. Erőskezű, nyugodt, óvatos urlóvas volt. A lóversenyek publikuma imádta. A magyar Chautillynek, Alagnak, jó néhány esztendőjeére nyomja rá bélyegét a népszerű Czáránok neve, akik nem voltak huszártisztek, civil létkre verték meg a veszedelmes akadályversenyekben és a még veszedelmesebb istállóraffinériákban a legharcedzettebb katonákat és a legfurfangosabb lócsiszárokat.

A háború előtti esztendőkhöz a két gazdag, okos és snejdig örmény földesúr rendkívüli nimbusznak örvendett. „Formában volt” a seprősi ménés, a szürke lila pettyes Czárán dressz sokat világitott elől. János két-három szezonban egymásután sampion lett az urlóvasok között. Az idősebbik fivér, Zoltán, (talán még híresebb volt vakmerő lovashajráiról), pedig olyan nevezetes és „nagy” társasági életet folytató színésznőt vett feleségül, mint Paulay Erzsébet.

A messziágazó, hatalmas erdélyi rokonság, a fűszeres vérű örmény urak büszkéi lehettek a két jókötésű, fekete fiura. Fedák Sivi nem lesz életében soha olyan híres, mint

a Czáránok s akikben nemcsak gyönyörködni lehetett, amikor repültek a nyeregben. Át a gáton, a szélben csapkodó kis piros zászlócskák között, hanem akiken jó, békebeli bankókat is lehetett nyerni, olykor, ha az Isten is úgy akartak.

Az ég tudja, honnan győzte erővel, szívóssággal, álmatlansággal a két fiu egyszerre a vívó és a sportember életét. Nem volt este, hogy föl ne bukkant volna négy-öt divatos helyen a szmokingjuk. És mégis a hajnali tréningnél szürkületkor, amikor még fiam fehér köd feküdt a gyepen, mint a vata, ők voltak a legelsősk Alagon. Az istállógyerekek nem tudtak elég korán kelni, hogy a „lump” Czáránok meg ne előzzék őket a pályán, amelynek tudósai és szerelmesei voltak egyszerre.

A két testvér imádta egymást, de egyuttal élesen versengett egymással. Mind a kettőnek meg volt a maga pártja. A tribün publikuma nagy találta, hogy a két Czárán közül Zoltán a vakmerőbb, János a simább kezű, számítóbb lovas.

Ma már nem vakmerő az egyik és nem számító a másik. A virtuosus, gazdag, boldog és pezsgő kedvű esztendő két lovashőse közül a fiatalabb is elköltözött a tulvilági turf örökké friss gyepére. Hanem az emlékü és a róluk szóló legendák még sokáig élni fognak.

Bizonyosan akad még sok kvietált huszártiszt, előregedett pinoér, őszbecsavarodott sport-újságíró és nénivé vénült színésznőcske, aki jól emlékezik a tömör, kis sárga telítéssel Parnassus-ra, amelynek a nyergében

Czárán János olyan bravuros lovaglásokat produkált, az utolsó pillanatban, amikor a pesszimista játékosok már szinte össze akarták tépni a győztes tükettét.

És ki ne emlékezne a Turf régi barátai közül arra a drámai lefolyású akadályversenyre, amelyben Czárán Zoltán elbukott és olyan súlyosan megsebesült, hogy nem is szállt többé soha életében nyeregbe. A versenyben mind a két testvér lovagolt. János a favoritot lovagolta, Zoltán, — ha jól emlékszem — Pejachevidi gróf Triumvir nevű lovának nyergében ült. Ez a Triumvir ideges ló volt, nem is volt biztos ugró, veszedelmes volt nehéz akadályokon vállalkozni vele. De hát Czárán Zoltán nem félt a veszedelemtől. Hiába figyelmeztette az öreg angol tréner Johnnie Reeves, hiába figyelmeztették a pályásai, hogy vigyázzon — nevetve dugta a lábát a kengyelbe:

— Én nyerni akarok, nem vigyázni. Ha olyan „vigyázós” természetű volnék, száraz dajkáknak mentem volna!

A starter elengedte a mezőnyt. Czárán Zoltán megmutatta az ostort a lovának és vakmerően vállalta a vezetést. János a hátrédben maradt, óvatosan spórolva a favorit erejét. A kőfálnál, az ugynevezett angolugrásnál aztán megtörtént a baj. Triumvir megszűről vette az ugrást, megbotlott, keresztülbukott az akadályon és maga alátemette lovasát. Az esés nagyon súlyosnak látszott. Czárán János, amikor néhány pillanat múlva keresztülrepült az akadályon, a favorit hátán látta, hogy forrón szeretett testvére

Ma délben megtörtént Ileana hercegnő eljegyzése.

A predeali bankett. — Ileana hercegnő és vőlegénye, Hochberg Sándor őrgróf megérkeztek Bucurestibe. — Mária királyné, a régenstanács és Maniu jelenlétében folyt le az eljegyzési szertartás a királyi palotában. — Az udvari miniszterium kommunikéje.

Bucurestiből jelentik: Tegnap hivatalosan bejelentették Ileana hercegnő eljegyzését Hochberg Sándor őrgróffal. Ez a bejelentés a predeali banketten történt, amelyet a siverseny ünnepélyes befejezéseken az Educatia Fizica rendezett a magas vendégek tiszteletére. A bankett folyamán fél tíz órakor szólásra emelkedett Badulescu ezredes, az Educatia Fizica igazgatója és a következőket mondotta:

— Nekem jutott az a kellemes feladat, hogy tudomásukra hozzam önöknek Ileana hercegnő eljegyzését Hochberg Sándor őrgróffal. Hivatalosan ma hozzák nyilvánosságra az eljegyzést. Badulescu bejelentését hatalmas éljenzéssel fogadták a bankett résztvevői, utána pedig Badulescu ezredes a következőképpen folytatta beszédét:

— Ezután a mindenkinek örömet jelentő bejelentés után ki kell fejeznünk azt, hogyha Ileana hercegnőnek házassága után el is kell hagynia az országot, mindig változatlan szeretettel gondolkunk rá és az ország leányának tekintjük.

Ileana hercegnő a következőket felelte:

— Amidőn megköszönöm a hozzám intézett jókívánságokat, közlöm azt a rámnézve és bizonyára Önökre nézve is kellemes hírt, hogy esküvőm után férjemmel együtt Önök között maradok és nem hagyom el azt a földet, ahol születtem.

Ma reggel 8 órakor Ileana királyi hercegnő és Hochberg őrgróf kíséretükkel megérkeztek Bucurestibe. A fenségeket a pályaudvaron a rendőrprefektus és más hivatalos előkelőségek várták és üdvözölték a jegyest, akik azonnal a cotroceni-i kastélyba hajtottak. A cotroceni-i kastélyban Hochberg őrgróf részére külön lakosztályt rendeztek be. Az udvari miniszter hivatalosan közölte a miniszterelnökkel az eljegyzést és meghívta Maniu-t a kastélyba.

Délben 12 órakor folyt le a hivatalos eljegyzés a diszteremben, Mária királyné, a régenstanács, valamint Maniu és az udvari

ott fekszik sárga selyemdresszében a kőfal tövében, mozdulatlanul, a vergődő ló teste alatt. Nagyon emberi lett volna. Isten Csárán János ebben a nehéz másodpercben megfedelkezik minden kötelességéről, visszafogja a lovát, leugrik a nyeregből és a bátyja segítségére siet. De az urlovas-fegyelem győzött a seprősi földesur lelkében. Csárán János „ráment” a versenyre. Igaz, hogy — ezt a versenyben együtt lovagló, többi gentleman-jockey mondotta el — fehér lett az arca, mint a mész, reszketett a keze és úgy elvesztette a contenanceát, hogy a későbbi akadályokon majdnem fölbukott ő maga is.

Az angol-ugrástól a célig a mezőnynek még vagy háromszor métert kellett megtenni. Így történt, hogy a készen álló sebesültszállító kocsi a pályán keresztül előbb ért a mázsálóhoz mint Csárán János a nagy kört végigvágató lovakkal. A stewardok, a vöröskezes kordéhoz szaladó tisztek már tudták, hogy mi történt Csárán Zoltánnal, amikor János a cél után rövidre fogta a kantárt és a fehér korlát kis kapuján befordult a pályáról a mázsaház felé.

A fiatalabb testvér már messziről kiabált:

— Mi van a bátyámmal?!

— Éi! — ordították vissza kórusban az urlovas-szövetkezet gavallériái.

Csárán János eleresztette a kantárt és könnyes szemmel, félig eszméletlenül fordult le az izzadt dereku favorit nyeregből a lovasgyerekek karja közé.

miniszter jelenlétében. Híttu udvari miniszter olvasta fel az eljegyzésről szóló jegyzőkönyvet, majd Maniu üdvözölte az új jegyest. Ileana hercegnő könnyekig megindulva mondott köszönetet a hódolatért és biztosította a miniszterelnököt, hogy az országban marad, amellyel örök kapcsolatok fűzik őrsze. Az eljegyzés után a királyi csa-

A PING-PONG MAGYAR VILÁGBAJNOKAI.

Balról jobbra Sipos Annus (női páros), K-Mednyánszky Mária (női egyes, női páros és vegyes páros), Szabados (férfi páros, vegyes páros), Barna (férfi egyes, férfi páros).

A Graf Zeppelin Genf fölé repül a Népszövetség legközelebbi ülészakájában

Eckener dr. előadást tart Genfben.

Genfből jelentik: Eckener Hugó dr., a Graf Zeppelin kapitánya megérkezett Genfbe, ahol előadást fog tartani. Genfi tartózkodása alkalmával ellátogatott a Népszövetség palotájába, ahol a titkárságon Sir Erich Drummond főtitkár fogadta, aki szerencsekívánatait fejezte ki a kapitány előtt a sikeres világméretű repülése kapcsán és rámutatott arra a fontos

szerepre, amelyet a léghajó egyes utja alkalmával a nemzetek közlekedése érdekében betölt.

Eckener dr. megígérte, hogy a legközelebbi népszövetségi tanácsülésre léghajójával együtt jön Genfbe. Genfi előadása után, amikor is a Zeppelin világméretű utjáról beszél, Bernbe utazik dr. Eckener Hugó.

Magyargyalázás egy cseh némajátékban.

„Szlovenszko feltámadása.” — A jelenet sérti a magyar öntudatot. Szüllő Géza elégtételt kér a prágai parlamentben.

Prágából jelentik: A parlament mai ülésén Szüllő Géza magyar képviselő és társai interpellációt intéztek a kormányhoz a pozsonyi cserkészünnepségen történt magyargyalázás miatt. Az interpelláció szerint a cserkészünnepet, amelyen a cseh és szlovák cserkészeken kívül magyar és német cserkészek is vettek részt, némajátékkal nyitották meg, amelynek keretében Szlovenszko feltámadását mutatták be. Ez a némajáték abból

állott, hogy egy tót cserkész három magyar ruhás cserkészt megtámadott s azokat agyonverte, mire egy másik cserkész, aki a halott Szlovenszko-t szimbolizálta, feltámadt.

Szüllő képviselő ezt a magyar nemzeti öntudat súlyos megsértésének jelentette ki és azt hangoztatta, hogy ez egyáltalán nem fogja szolgálni a magyar-cseh megegyezést. A legszigorúbb vizsgálatot és a legteljesebb elégtételt követelték a magyar képviselők

Nyolc nappal meghosszabbították az adóvallomási határidőt.

(Arad, január 30.) Ma délelőtt megérkezett Aradra a pénzügyminisztérium rendelete, amely szerint a magánosok részére az adóvallomások benyújtásának határidejét február 8-ikában állapítja meg, vagyis nyolc nappal meghosszabbították az adóbevallási ívek benyújtásának határidejét. A ma megérkezett rendelet értelmében azok a

vállalatok, amelyek mérleget készítenek, de nem részvénytársaságok, adóvallomásaikat február 28-ikáig tehetik meg, míg a részvénytársaságok adóbevallásainak határideje április 30.

A rendelet arra is figyelmezteti az illetékes hatóságokat, hogy további meghosszabbításról már szó sem lehet és aki ezen idő alatt elmulasztja megtenni adóvallomását, az ellen a törvény teljes szigorával fognak eljárni és büntetésben részesítik.

Megjelent!

„Extra Dura” kizárólagos eladás

Varga és Rosenfeldnél

rádió és villamoság) szaküzlet, Központi mellett.

lád tagjai megölték és csókokkal halmozták el a jegyest. Ezután udvari ebéd volt az összes méltóságok részvételével.

Szombaton a cotroceni-i palotában disz-ebéd lesz, amelyet hivatalos fogadás fog követni. Az esküvő hivatalos programját később állapítják meg. Híttu udvari miniszter az eljegyzésről a következő kommunikét adta ki:

„Csütörtökön, január 30-án volt a cotroceni-i palotában őfelsége Ileana román királyi hercegnő eljegyzése Hochberg Sándor őrgróffal, Pless fejedelem őfelsége fiával.”

Két vásárcsarnok épül Aradon.

Küszöbön áll a piackérdés rendezése. A Tököl-és Béla-terén építik fel a vásárcsarnokokat.

(Arad, január 30.) A napokban az Aradi Közlöny beszámolt arról, hogy a város vezetősége elhatározta, miszerint hamarosan megoldja a piackérdést, oly módon, hogy koncessziót ad ki egyes vállalkozóknak vásárcsarnokok felállítására. Mint megírtuk, már többen érdeklődtek ebben a kérdésben a város vezetőségénél, sőt egy aradi építésmérnök külföldi tanulmányútra ment a vásárcsarnokok kérdésének tanulmányozása céljából. A probléma rendezése most már küszöbön áll.

A napokban hazaérkezett tanulmányutjáról az építésmérnök, aki számos érdekes tervet hozott magával. A tervek szerint a Catedralei (Tököl)- és a Mihai Viteazul (Ferenc)-terén létesülne egy-egy modernül berendezett vásárcsarnok. A város vezetőségénél eddig négyen érdeklődtek ebben a kérdésben, közöttük két aradi vállalkozó és két más városbeli. Az ügy hamarosan az interimár bizottság elé kerül, amely eldönti, kiírja-e a nyilvános pályázatot a vásárcsarnok koncesszionálására. Értesülésünk szerint a vásárcsarnokot felépítő vállalkozó bizonyos, meghatározott időre kapja a koncessziót, amelynek lejártával a vásárcsarnok a város tulajdonába megy át.

Bethlen István gróf beszámolója a hágai egyezményről.

A magyar miniszterelnök expozéja a parlamentben. — A szociálista képviselők heves közbeszólásokkal zavarják a beszédet. — Vihar az optánskérdés körül. — Az ellenzék szónokai szerint Magyarország nincs oka lelkesedni.

Apponyi Albert gróf méltatja a hágai egyezményt.

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház mai ülését délelőtt 11 órakor nyitotta meg Almásy László elnök. Az ülésen a képviselők csaknem teljes számban megjelentek és ott lehetett látni az összes minisztereket. A karzatok zsufolással megteltek és nagy izgalmat előzött meg gróf Bethlen István miniszterelnök felszólalását, aki tudvalevőleg ez alkalommal akart beszámolni a hágai konferencia eredményeiről.

Bethlen gróf expozéja.

Amikor a miniszterelnök naprend előtti felszólalásra emelkedett, a jobboldal viharosan ünnepelte, a baloldaltól azonban elkésredett kiáltások hangzottak:

— Menjen spanyol kollegája után! — Kiáltották az ellenzéki képviselők.

Gróf Bethlen István bejelentette, hogy ezuttal előzetes jelentést tesz a hágai eseményekről és a megegyezést ratifikálást csak a párisi tárgyalások után terjeszti a Ház elé. Felszólalását két részre osztotta. Az első részben a megegyezést ismertette, a második részben pedig kiterjeszkedett arra, hogy miért kellett Magyarországnak a megegyezést elfogadnia. Kimutatta, hogy a megegyezés a békeszerződésből folyó kötelezettségekből és a békeszerződés 250-ik szakasza alapján folyó perekből áll. Ezután részletezte az immár ismert megegyezést, amelyről kijelentette, hogy óriási jelentőségű és Magyarország számára életkérdés.

Közbeiktatások az ellenzék részéről: — Főleg az optánsokrak!

A miniszterelnök a közbeszólásokra kijelenti, hogy

ez a beállítás helytelen, mert nemcsak a földbirtokosokról, hanem vállalkozókról és számos kisexisztenciáról is szó van.

Kifejtette ezután, hogy nem térhetett ki az optánskérdés elintézésére elől. A miniszterelnök ezután rátért a megegyezés okaira. Kimutatta, hogy Locarno szelleme uralkodott Hágában és a nagyhatalmak arra az álláspontot helyezkedtek, hogy ha a németekkel szemben engedékenyek, akkor a többiekkel szemben is azoknak kell lenniük.

Kitör a vihar.

Nem igaz az, — mondotta Bethlen gróf — hogy a magyar kormány forszította az optánsügylet, ellenkezésképpen a magyar kormány ellenezte az arról való tárgyalást, de nem térhetett ki, mert ellenkezésképpen a delegáció azonnal hazamehetett volna.

— Miért nem tette? — kiáltják a baloldalon.

— Ha nem mentünk volna bele. — Felelt erre Bethlen — akkor beigazoltuk volna a külföldnek azt a vádját, hogy az optánsügylet a magyar delegáció csak propaganda céljából viszi magával egyik nemzetközi fórumtól a másikig.

Óriási zaj tör ki erre az ellenzéken.

— Mi van az úrvak pénzével? — Mi van a hadikölcsönkötvény tulajdonosokkal?

A közbeiktatók közül Peyert mentelmi bizottság elé utasítják.

— Itt csak a magyar nép hozott áldozatot — mondja egy szociálista képviselő.

Bethlen: Ha csak egy kissé kétféltelme lett volna a megegyezés, azt a kisahtant állami bizonyára kihasználták volna.

Peidl: A magyar nép fizet, hogy a miniszterelnök megkapja a pénzét.

Erre óriási vihar tört ki és Peidl a mentelmi bizottság elé utasítják.

Bethlen: Magyarország csak egyetlen tethet vállalt, az évi 13 és fél milliárdot, ezzel szemben azonban visszanyerte pénzügyi függetlenségét.

Közbeiktatások: Ezt mondta 1924-ben is!

Bethlen: A kedvező megegyezés főleg Olaszországnak köszönhető, (A képviselők felállva tüntetnek Olaszország mellett) továbbá Nagybritanniának és Franciaországnak. (A tüntetés megismétlődik.)

Bethlen: Tény, hogy a megegyezés Magyarországra igen kedvező, új kapukat és új lehetőségeket nyit meg.

A miniszterelnök ezután köszönetet mondott a sajtónak és a közvéleménynek. Óriási tapsorkán jelezte a beszéd végét, csak a baloldali képviselők maradtak szólanul ülve helyükön.

Az ellenzéki szónokok.

Kis szünet után Rassy Károly állt fel szólásra, aki kijelentette, hogy a megegyezést szövegszerűen nem ismeri és ez is a kormány hibája, mivel nem tájékoztatta erről a nyilvánosságot. Szerinte a megegyezés szemben áll a miniszterelnököknek a konferencia előtt tett arra kijelentésével, hogy Magyarországot semmi kár nem érheti. Ennek ellenére 1943. után mégis fizetnie kell. Lehet, hogy vannak előnyei a megegyezésnek, — mondotta — de azért nincs okunk lelkesedni. Magyarországnak ki kell fizetnie optánsait. Beszédét azzal fejezte be, hogy érdemben csak a megegyezés szövegének ismerése után fog a tárgyhoz hozzászólni.

Peidl Gyula az egységspárt szeretetéről biztosítja a miniszterelnököt, részletezi a megegyezés előnyeit és dicséri Olaszország testvéri támogatását. Peyert Károly rámutat arra, hogy a kormány feláldozta a nemzet érdekét, hogy az optánsokat, akik ugylátszik közel állanak a kormánynak, kártalanítsa. Ezzel szemben a hadikölcsönkötvény tulajdonosok és a kisexisztenciák ezzel nyomorognak. Pakócs József bejelenti, hogy csak az egyezmény szövegének nyilvánosságára hozása után szól hozzá érdemben a tárgyhoz, de addig is megállapítja, hogy az egyezmény ellentétben áll Bethlennek a konferencia előtt tett kijelentésével.

Apponyi gróf beszéde.

Utolsóinak Apponyi Albert gróf szólalt fel, aki objektíven beszél a dologról és kijelenti, hogy akik eddig felszólaltak, nem ismerhetik azt az atmoszférát, amiben ez a megegyezés létrejött. A nagyhatalmak likvidálni akarták a háborús kötelezettségeket; ezért csinálták meg a Young-tervezetet és elköveti szándékuk volt a teljes felszámolás. Ezért léptek fel egyesek jóval nagyobb követelésekkel Magyarország ellen, mint amennyit az teljesíteni képes volna. A magyar kormánynak kötelessége megvédeni összes polgárait és nem mindegy, hogy reparáció címen fizet-e az ország, vagy nem reparáció címen, mert ha reparációt fizetne, akkor fennmaradt volna a pénzügyi ellenőrzés. A felszólaló lelkes ünneplése közben a Ház ülése végét ért.

KERPÉL 100,000 kölcsönkönyvtára.

Havi díj 80 vagy 40 Lej, esetleg kötetenként 3 vagy 4 Lej. A könyvek nagyrészt újak és tiszták.

Irodalom és művészet

Az „Ignita” jiddis-társulat Aradon.

Dora Wiesmann a társulat élén. — Beszélgetés Krennitzer direktorral.

(Arad, január 30.) Ma Aradra érkezett Jacques L. Krennitzer, a bucaresti-i „Ignita” színház tulajdonosa és igazgatója. Az „Ignita” színház érdekes szerepet tölt be a fővárosban. Ez a színház ugyanis a bucaresti-i állandó jiddis színház tulajdonosa. Ennek a színház színházának direktora Jacques L. Krennitzer.

A bucaresti-i jiddis színház igazgató művészeti eseményt jelentő ügyben jött Aradra és erről a következőket mondotta munkatársainknak:

— Február elején vendégszerepelni hozok Aradra egy kiváló jiddis társulatot, amelynek élén Dora Weismann, a világhírű newyorki zsidó színésznő áll. A nagy hírű művésznő, aki legutóbb Varsóban lépett fel óriási sikerrel társulatot szervezett a varsói Lippmann-társulat tagjaiból és azzal turnéra indult. A társulat már régebbi idő óta játszott a Regátban és Besszarabiában. Most jön át Erdélybe és holnap mutatkozik be Kolozsváron.

— És azután hova mennek? — kérdeztük.

— Második állomásunk Arad lesz — felelt Krennitzer. — Itt február 8-án kezdjük meg előadásainkat az „Asszony és szerető” ódarabbal, amelyet Dora Weismann férje, Antschel Schorr írt. Ezzel a darabbal aratta legnagyobb sikerét a híres színházművész a leggyel fővárosban. Százhatvannégyszer ment on szüte a darab a Kamionska színházban, ami mindennél többet mond. Az „Asszony és szerető” aradi bemutatóján jelen lesz a szerző is.

— És meddig maradnak Aradon?

— Ezen kívül még három előadást tartunk. Az egyik délutáni, amikor is „Az 5 utolsó tánc” c. darab kerül színpadra. Február 9-én „A fejező”-t, kedden pedig az „Ártatlan áldozat”-ot játszunk. A társulat különben — fejezte be Krennitzer igazgató — amely most jár első ízben Romániában, 27 tagból áll és a prózáon kívül énekes játékok is szerepelnek műsorában. Dora Weismannon kívül egyik főbősség a társulatnak egy kilenc éves fiú, a kis Jenkele Katz, aki valószínű színpadi fiú.

Heti műsor. Péntek délután 5 órakor: Éva (operett, mozi-helyárrakkal.) Este: román előadás. Szombat: Vig özvegy (Lehár-jubileum C. bérlet.) Vasárnap délután fél 4 órakor: Huzd rá cigány (mérésékelt helyárrakkal.) Este: Szólik az asszony (A. bérlet.)

Dora Weissmann

a nagy amerikai művésznő
jiddisch társulatával Aradon
a téli színházban 4 előadást tart.

Jegyek a téli színház jegypénztárában.

* Az aradi színház iroda hírel. Éva, mozi-helyárrakkal, ma délután 5 órai kezdettel az aradi színházban érdekes eseménye a színháznak. A Lehár-operett iránt mindig nagy érdeklődés nyilvánult meg Aradon, mert a muzsikája örökké emlékeztet. Az operettegyüttes minden számottevő tagja részt vesz a 10, 20, 30, 40, 50 lejes helyaru operettelőadásban. — Vig özvegy reprize lesz szombaton este. Mindenki előtt felejtethetetlen a Lehár-operettek ciklusán felelevenítésre kerülő Vig özvegy csodaszép muzsikája és romantikus meséje örökség. Az operettegyüttes már napok óta csak a Vig özvegyet próbálja, amely üdítő oázis a sok jazzos operett után. Viola Margit, Indra Manyi, Balázs, Jeney, Gyöző, Kassay a főszereplői. — Vasárnap délután a Huzd rá cigány, a műsordarab, amely minden előadásán frenetikus sikert arat. Ezuttal is mérsékelt árrakkal megy. Este a már régen nem játszott Szólik az asszony szerepel a műsoron.

* Dr. Somogyi előadásai a Kölcsey-egyesület magyar irodalomismertető sorozatában, ma, pénteken este 6 órakor kezdődnek. Fischer igazgató szerdán Madách írói egyéniségének kitűnő jellemrajzával fejezte be előadásait, dr. Somogyi a 19. század magyar regényíróiban fogja bemutatni a magyar műveltség nagy emberi jelentőségét. Ezek a folytatódó előadások is a Minorita Kulturháznak tulajdonképpen.

Üzletáthelyezés miatt
mélyen leszállított árak!

BRAUN műkereskedés

Arad, Bulav. Regina Maria 10. sz.
Festmények, vitrintárgyakban és
választék. — Modern képkeretezés.

Véres választási harc készül a régi királyságban.

A dambovítai liberálisok forradalmi hangu röpirata. „Fegyverkezzetek a községi választásokra!” A kormánypárt is fel akarja fegyverezni tömegeit.

Miron Cristea régens nyugalomra inti a pártvezéreket.

Bucurestből jelentik: Rendkívül érdekes eikket ír a kormánykörökhöz közelálló Curen-tul a küszöbön álló megyei és községi választásokról. A lap „A megyei és községi választásoknak politikai jellegük lesz” címmel beszámol arról, hogy Maniu Gyula az elmúlt napokban köriratban kérte fel a nemzeti-parasztpárt vidéki tagozatait, óvják meg minden körülmények között nyugalalmukat és sem a választási propaganda során, sem pedig a választás alatt ne válaszoljanak a liberális provokációkra. Most azonban — írja a lap — teljesen megváltozott a helyzet. A változás oka a liberális-párt dambovítai tagozatának forradalmi hangu röpirata, amely többek között a következőket mondja:

— Ha tetszik nektek a járom, maradjatok benne. De ha fel akartok szabadulni alóla, úgy ébredjétek fel, fegyverkezzetek és harcoljatok a községi és megyei választásokon.

A röpirat lázító hangja miatt Spineanu Cesar kormánypárti képviselő arra kérte a kormányt,

függessze fel ideiglenesen a Marzescu-féle rendtörvényt, hogy a nemzeti-parasztpárti tömegek fegyveresen védekezhessenek a liberálisok ellen.

Mirto belügyi alminiszter nyilatkozata je-

A gyógyszerészekkel kezdik az adókvetést Aradon.

Összeállították az első speciális bizottság munkaprogramját.

(Arad, január 30.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy február 15-én Aradon és az egész megyében megkezdik működésüket az adókvető-bizottságok. Az első speciális adókvető-bizottság, amelynek Neagota főtanácsos az elnöke már egész február hónapra összeállította a bizottság munkaprogramját és megkezdte az idézők kiképzését. Az első napra, február 15-ére tizenhat vidéki gyógyszerészt idéztek be. 16-ára az aradi gyógyszerészek és drogueria tulajdonosok közül a következőket idézték be az adókvető-bizottság elé: Kárpáti János, Bernáth Jenő, Keszenbaum Henrik, Rényi Tibor, Szondy János, Omescu Cornel, Molnár László, Danciu Sándor, Heiman Frenkel gyógyszerészek és Hansu Nestor droguista. Február 17-én Berger Gyula, Niedermayer Ferenc, Kain Imre, Kálmán József, Weisz Arnold, dr. Földes Béla, Angel István, Voitek Kálmán, aradi gyógyszerészek és Hehs-örökösök, Schrott Testvérek, Vas Sándor, Ordelt László, Szöllösi Arnold és Biermann Ferencné droguisták adóját állapítja meg a bizottság. Ugyanerre a napra vannak beidézve az összes aradi kéményseprők.

Február 18-án 30 aradmegyei malomtulajdonos, 19-én szintén 30 malmos, 20-án 17 malmos és 15 cséplőgéptulajdonos, 21-én 8 cséplőgéptulajdonos és 18 vidéki fakereskedő, 22-én 20, 23-án 15, 24-én 25 aradmegyei vendéglős, kávéház, szállodatulajdonos és korcsmáros, 25-én 25, 26-án 25, 27-én 25 aradmegyei vegyes-, textil- és vaskereskedő, 28-án pedig az aradmegyei mészárosok és téglagyártulajdonosok adóját fogja megállapítani a bizottság.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ 5, 7 és 9 órákor: Conan Doyle világhírű regénye nyomán: GERARD BRIGADÉROS. Főszerepekben: Rod la Rocque és Phillis Haver.

ELITE MOZGÓ: Emil Jannings halhatatlan alakítása Biró Lajos világhírű regénye nyomán mint repriz az ELSODORT EMBER.

GRADISTE MOZGÓ 7 és 9 órákor: SZERLEM ALMA. Főszerepekben: Nils Asther és Joan Crawford.

lentette be hivatalosan a kormány eredeti ter- vének megváltoztatását, amennyiben azt mon- dotta, hogy a kormány elfogadja a harcot és szintén politikai térre viszi át a helyi választások kérdését. Mindkét oldalon már most panaszkodnak erőszakosságok miatt és Spi- neanu bejelentésére Manolescu-Strunga volt szenátor egy Maniuhoz benyújtott memoran- dumában arról panaszkodik, hogy Roman me- gyében elverték a liberális-párt több hívét. A verekezésben — mondja a memorandum — a községi rendőrség jár elől.

A mai nappal beavatkozott a választások- ba maga a szinódus is, amely Miron Cristea régens-patriárka felkérésére körlevélben kérte meg a pártvezéreket arra, hogy a választási propagandába ne keverjék bele a vallás ügyét. A kormánypártot tudniillik állandóan azzal vádolják, hogy a görög katolikusoknak kedvez és háttérbe szorítja az államvallást. A ré- gens-patriárka viszont minden körülmények között el akarja kerülni azt, hogy a választási harc vallási térre menjen át. Főképpen arra kéri a pártvezéreket a szinódus, hogy a nap- táregyesítés kérdését ne vessék fel a választási harc során. A körlevél nagy feltűnést kel- tett Bucurestiben, miután ez az első eset, hogy a Szent Szinódus ilyen kérdésekbe bele- avatkozott.

Az adókvető-bizottság figyelemmel a gyógyszerészeket, hogy okvetlenül hozzák magukkal a receptkönyveiket és a jövedelme- ket bizonyító irataikat. A beidézettek pontos- san jelenjenek meg és a bizottság külön fűtött várótermet bocsájt az adófizetők rendelkezé- sére.

Lelekesen fogadták a Hágából hazatért Mironescut

Ünnepélyes fogadtatás a bucaresti-i pályaudvaron. — Mironescu meghatva köszönte meg az üdvözléseket. — A külügyminiszter Titulescra hártja az érdemeit.

Bucurestből jelentik: Ma este 7 órákor Mironescu külügyminiszter és Lugoja- nu államtitkár az expresszrel megérkeztek a fővárosba. Az állomáson Maniu Gyula mi- niszterelnök a kormány több tagjával, vala- mint Dobrescu Bucuresti főpolgármestere fogadták. Mintegy négyezer főnyi tömeg lep- te el az állomás épületét s annak környékét, a mely

zajos ovációban részesítette Mironescu külügyminisztert.

A kormány nevében Ioan Ionescu alminisz- ter intézett üdvözlő beszédet a miniszterhez

Bessarabiában fellángolt a cuzista propaganda.

A diákok rablásra és fosztogatásra biztatják a csücseléket. — Zelea Codreanu lóhátról tartott lá- zító beszédet egy vásáron. — Csendőrség és katonaság akadályozta meg a pogromot.

(Bucuresti, január 30.) Ma riasztó hírek ér- keztek arról, hogy Bessarabia és Moldova egyes helyein újból fellángolt a féktelen cuzista-propa- ganda, amely egyre nagyobb méreteket ölt. A hí- rek tulzottnak bizonyultak, mert valóban volt antiszemita-izgatás, azonban a hatóságok gyors közbelépése megakadályozott minden kilengést.

A Covrului-megyei Oantea és Cahul helysé- gekben a diákok rablásra és fosztogatásra biztatták a csücseléket,

azonban a hatóságok elejét vették a kitörni ké- szülő zavargásoknak. Cahulban ifj. Zelea Co- dreanu diákvezér közel száz diákkal lóháton vo- nult be, hogy a közelebbi községi választások ügyé- ben propagandát fejtessen ki. Amikor a csapat a

Wells, nagy Világtörténete

a művészetek történetével kibővítve,
800 oldalon 300 képpel diszkötésben
2430 Lej helyett

420 lejért

márciusban megjelenik.

Ez árban február 15-ig előjegyezhető:

Sándor Ferencnél.

Az örökösödési illeték megállapítása.

„Több mint félmillió hagyatéknál nincs meg- állapítva az illeték”.

(Arad, január 30.) Ma délelőtt szigorú uta- sítás érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz az örökösödési illetékek megállapítása tárgyá- ban. A rendeletet, melynek száma 20.725, Mad- gearu pénzügyminiszter személyesen írta alá és a legerélyesebb hangon felszólítja a pénzü- gyigazgatókat, hogy rendelkezésének a legrö- videbb időn belül tegyenek eleget. „Az ország- ban több mint félmillió hagyatéknál nincs meg- állapítva az illeték — mondja a rendelet — ami nagy kárt okoz az államnak”.

Erre való tekintettel elrendeli a pénzügy- miniszter, hogy február 15-ig okvetlenül fejez- zék be ezekben az illetékeknek a megállapítá- sát, mert ellenkező esetben személyesen teszi felelőssé a miniszter a pénzügyigazgatót s az illetékes tisztviselőt a mulasztásért és a leg- szigorúbb büntetésben részesíti. Amennyiben nem volna elég tisztviselő, akkor ennek a mun- kának elvégzésére a pénzügyminiszter B-lis- tás tisztviselőket fog kiküldeni az egyes adó- hivatalokhoz, csak a pénzügyigazgatónak kell bejelentenie, hogy hány tisztviselőre van szük- sége. Elrendeli ezután a miniszter, hogy min- den szombaton külön kimutatást kell készíteni a kivett illetékekről és ezt a kimutatást soron- kívül fel kell terjeszteni a pénzügyminiszte- rumba.

Az aradi pénzügyigazgatóság a rendelet megérkezése után azonnal szigorú utasítást küldött ki az egész megyébe az adóhivatali főnökökhöz és ellenőrökhöz, hogy haladéktól ki- állítsák meg a hagyatéki illetékeket.

és kiemelte érdemeit, valamint a szép eredmé- nyeket, amelyeket a hágai konferencián siker- rült elérnie. Ezután Dobrescu főpolgármester a főváros nevében intézett rövid üdvözlő be- szédet Mironescuhoz, aki meghatva mondott köszönetet és elhárította magától az érdeme- ket azzal, hogy azok Titulescut, vala- mint a kormányt illetik.

A külügyminiszter autóját, amíg az állo- másról a városba vonult, két oldalt a nem- zeti-parasztpárt bucaresti-i szervezetének tagjai kísérték és lelkesen éltették úgy Mi- ronescut, mint Titulescut és Maniu miniszter- elnököt.

piactérre ért, itt mintegy ezer főből álló paraszt- tömeget talált, amely a vásár alkalmára gyűlt egybe.

Zelea Codreanu lóhátról gyújtó hatású beszé- det intézett a parasztokhöz és felszólította őket, hogy rabolják ki a zsidókat.

A városban óriási izgalom támadt, a zsidó ke- reskedők lehúzták rolóikat és az uccák el- néptelenedtek.

A prefektus nyomban intézkedett, hogy nagyobb számu karhatalom vonuljon ki és csakhamar egy osztály rendőr és két század katonaság jelent meg a piactéren, amely úgy a diákokat, mint a paraszt- tokat széjjeloszlatta. Sebesülésről vagy rombolás- sál nem érkezett híradás.

H I R E K.

Rádiószeread.

Budapestről jelentik: Éjjelrőltán toppant be a napokban az egyik kávéháza két jókedvű kisgazda. Az egyik — kissé ptyókásan — odalépett a primáshoz, a vállára ütött és rákiáltott:

— Hé öcsém, te vagy az a cigány, aki rádióba játszik?

A primás felelet helyett rámutatott a feje felett lógó mikrofonra.

— Nohát, ha oda beleszuszikálod az anyjuk nótáját, kapsz egy százastankót! — Már elő is vette a százast és meglöbögötte.

A bögös már ugrott is, feiállott egy székre és hangos szóval kiabálta a mikrofonba, hogy mostan aztán ebbe, meg ebbe a faluba jól figyeljen a Zsuzsi, mert az ura elmuzsikáltatja neki a legkedvesebb nótáját! Aztán zengett, zugott a nóta, a Zsófi nótája, gazduram legnagyobb gyönyörűségére. A százast elment, de utána vándorolt az ötvenpengős is: a jókedvű magyar anyukjának a nótájáért. Annak rendje és módja szerint megdolgozott ezért is a banda, a kávéházi közönség élénk derültsége mellett.

Sokáig mulatott, nótázott ott még a két vidéki, hiszen most már lesz is mivel dicsekedni otthon. Ilyen szereadót még ugye kapott senki odahaza. Csak azon akadtak meg, hogy nem alszanak-e már talán a rokonok.

Pedig kár volt aggódnok. A kávéházi rádiószereadóból a Zsuzsi ugyanis amugy se hallhatott egy hangot sem. Mert tény ugyan, hogy a banda gazduram előírása szerint beljátszotta a nótát a „mikrofonny”-ba, de tény az is, hogy aznap este a mikrofon nem volt bekapcsolva.

A rádióban tudnillik gramofonhangverseny ment.

— **Időprognózis.** Tulnyomóan csapadékos idő várható, hőszűlyedéssel. A csapadék lehet hó, vagy eső.

— **Kormánybiztost neveznek ki a Zsilvölgyébe.** Bucurestiből jelentik: Raducanu bejelentette a miniszterelnöknek, hogy a Zsilvölgyébe kormánybiztost óhaját kinevezni, aki a munkáviszonyokat tanulmányozza és a munkások, bányavállalatok és az állam közötti kapcsolatot rendezze. Azt hiszik, hogy Ghilelea volt munkügyi államtitkár nevezik ki erre a tisztségre.

— **Comsa Gy. Gergely dr. püspök nevenapja.** Ma ünnepelte Comsa Gy. Gergely dr., Arad püspöke, nevenapját. Ez alkalommal Aradváros román társadalmának előkelőségei keresték fel szerencsekívánataikkal. A névnap alkalmából a püspök intim ebédet adott.

— **Áthelyezték az ujaradi káplánt.** Pacha Agoston dr. püspök Schill János csákovai káplánt Ujaradra helyezte át, míg helyébe Meiszenszberger István ujaradi káplán kerül.

— **Meghalt a radnai jegyző.** Tegnap este meghalt P e p a N. radnai jegyző, aki évek óta működik közigazgatási szolgálatban. A jegyző elhunyt alkalmából az aradi prefekturára ki-tűzték a gyászlobogót.

— **Niculescu vezető-ügyész bucsuja az aradi törvényszéktől.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Niculescu vezető-ügyészt, aki hosszabb ideig állott az aradi ügyészség élén, Temesvárra helyezik át táblai ügyésznek. Niculescu vezető-ügyész itt tartózkodása alatt általános tiszteletet érdemelt ki magának, mert minden tekintetben hivatása magaslatán álló vezető tisztviselőnek bizonyult és ugy jogász körökben, mint a nagyközönség körében, sajnálattal vették tudomásul távozását. Niculescu vezető-ügyész ma vett bucsút az ügyészség tisztviselőitől, akiket arra kért, hogy utódját is épen olyan szeretettel támogassák munkájában, mint őt. A sajtó képviselőitől is elbucszott és megköszönte nekik azt a támogatást, amiben őt az aradi sajtó részesítette. Az új vezető-ügyész megérkezéig az ügyészség vezetését Gitta főügyész vette át.

— **Anyja és gyermeke sugárzik az örömtől,** mert a kellemetlen ízű csukamájolaj helyett megváltás a jóízű JEMALT. — Egy doboz ára 77 Lel.

LEGUJABB.

Kormányfőtanácsos lett egy magyar újságíró.

Sziklay János kitüntetése.

Éjjel két órakor jelenti telefonon az Aradi Közlöny budapesti tudósítója: A Horthy Miklós kormányzó Sziklay János ismert magyar író és újságíró kormányfőtanácsosnak nevezte ki. A kitüntetést írói és újságírói körökben őszinte meglepéssel fogadták, mert egy minden tekintetben kiváló embert ért a megtisztelés. Sziklay János, aki az Otthon Írók és Hírlapírók Körének elnöke, egyike a magyar újságíró társadalom legértékesebb egyéniségeinek.

— **Az érettségi bizonyítványt csak a nyolcadik év végén adják ki.** Bucurestiből jelentik: A középiskolai reformoktatásról szóló törvényjavaslat előadói azt kívánják, hogy a középiskolai reformtörvényt még ez évben léptessék életbe. Eszerint az egyetemi előkészítő év már a liceumokban hallgatózó olyanformán, hogy a baccalaureatus bizonyítványt nem a hetedik gimnáziumi év után adják ki, hanem az előkészítő év befejezése után.

— **Bírói áthelyezések Aradra.** Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai számában folytatólagosan közli a bírói áthelyezéseket. Zlaten István bucaresti-i albirót elmozdíthatatlan bíróvá léptették elő és az aradi törvényszékhez helyezték át. Berov János temesrékási albirót elmozdíthatatlan járásbírónak léptették elő és Aradra helyezték.

Sár- és hócipők
kókusz lábörpök olcsó árak mellett.
LINOLEUM áruházban
STECKL ADOLF cégnél
Bucuresti ARAD Brasov.

— **Letartóztattak két katonát, akikben a vasúti merényleket gyanúsítják.** Galatiból jelentik: Az itteni sziguranca ma letartóztatott két katonát, akiket azzal gyanúsítanak, hogy Firesti mellett ök követtek el a Dunarapid-expressz ellen a merényletet.

— **A párisi sajtó felháborodottan ír Princip szobrának leleplezése miatt.** Párisból jelentik: A Volonté Princip Gavriló szoborleleplezésével kapcsolatban cikket ír és megállapítja, hogy ez a tény élénk fényt vet a háború eredetére. A szerbek cinikusan beismerik ezzel, hogy ök idézték elő a világháborút. Most már — írja a lap — nincs más hátra, mint Poincarét hívják meg ünnepi szónoknak. Párisban pedig állítsanak szobrot Jaures gyilkosainak és Izvolszkynak, a háború atyjának.

— **Az Astra-gyár és a Neuman-cég adománya a munkanélkülieknek.** Ma két nagyobb adomány érkezett be a város polgármesteri hivatalához a népkönyha céljaira. Az Astra-gyár 50.000 lejt, a Neuman-gyár 25.000 lejt adományozott. Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök melegen köszönte meg mindkét adományt.

— **Ismét forgalomba helyezték a beszüntetett arad-temesvári vonatpárt.** Az Arad-Temesvár vasútvonal mentén fekvő községek lakosai nemrégiben mozgalmat indítottak, hogy a vasútigazgatóság helyezze ismét forgalomba a két város között beszüntetett vonatpárt. Az akció eredménnyel járt és mártól kezdve ismét közlekedik az a vonat, amely reggel 6 óra 25 perckor érkezik Temesvárra és innen 2 óra 21 perckor indul Arad felé.

— **Autóbaleset érte dr. Tausz Henriket.** Súlyos baleset érte dr. Tausz Henrik ujaradi járásorvost. A sofőr vigyázatlansága folytán, egy autó elütötte és bordarepedést szenvedett. A 60 év körüli, erős fizikumú orvos nem vonult be szanatóriumba, hanem hazavitette magát lakására, ahol házi kezelés alatt áll. Dr. Tausz Henrik egyébként edzett, katonaviselt férfit, aki a háborút főtörzsorvosi rangban szolgált végig és a kaposvári katonai kórház parancsnoka volt. Kezelőorvosai remélik, hogy dr. Tausz Henrik rövidesen elhagyhatja az ágyát.

— **Parasztlázadás az oroszországi német telepesek között.** Moszkvából jelentik: A német Volga köztársaságban Pokrowsk környékén — hir szerint — nagy parasztlázadás tört ki, aminek következtében a G. P. U. sok telepest letartóztattott.

— **Ujból bérmentesen szállítja a CFR a toloncokat.** Mint emlékeztetes, a CFR vezérigazgatósága január elsejével, új rendelkezései között, egy olyant is adott ki, amely különösen a téli hónapokban rendkívüli módon megnehezítette a rendőrség toloncosztályának működését. A toloncosztálynak egyik legfontosabb kötelessége az volt, hogy az előállított uccai csavargókat illetőségi helyükre toloncoltatta. A CFR január elsejével beszüntette a toloncolási menettelekek kiosztását, amivel a rendőrség munkáját egyszeriben megbénította, amennyiben egy csapásra lehetetlenné vált, hogy az itt előállított vidéki foglalkozás- és hajléknélküli egyéneket illetőségi helyeikre toloncolhassák. Ioanitescu belügyi államtitkár a vasut zavarokat okozó rendelkezése után, azonnal megtette a szükséges lépéseket és ezeknek az eredménye tegnap meg is lett, amennyiben megérkezett a hivatalos értesítés az aradi rendőrprefekturára, amely arról szól, hogy a toloncolás eseteiben ezentul menetjegyek alapján ismét bérmentesen szállít a vasut. A különbség a régi és az új szokás között mindössze annyi, hogy ezentul nem menettelevek, hanem menetjegyek alapján történik a szállítás, amelyet minden egyes eltoloncolt személy számára külön-külön állítanak ki. A szükséges menetteleget a vasut havonként küldi le a rendőrkveszturára.

— **Munkanélküliek tüntetése Bécsben.** Bécsből jelentik: A munkanélküliek mai tüntetése minden komolyabb incidens nélkül folyt le délelőtt. Mintegy kétezren vonultak fel és a következőket kiáltózták: „Éhezünk, munkát és kenyeret akarunk!”

— **Megkezdődött Rónai Nándorné bünpere Budapesten.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma kezdte el tárgyalni Rónai Nándor dugszdag kereskedő feleségének sikkasztási perét. Az asszony, hogy leányát báró Gorupphoz, a bécsi rendőrfőnök fiához adhassa nőül — mint ismeretes — nagyobb összegeket sikkasztott. Az asszony teljesen összetört jelent meg a vádlottak padján és a hozzáintézett kérdésekre értelmetlen feleleteket adott. Dr. Gál Jenő védő erre azt felelte, hogy orvosszakértőket rendeljenek ki az asszony mellé a tárgyalás folyamára. A bíróság ezt el is rendelte.

— **Rózsalligetté varázsolják az aradi városligetet.** Hónapok óta folyik a szépítési munka az aradi városligetben, ahol eltüntették a vadon jellegű nyújtó sűrűségeket és rendezett parkká varázsolták a ligetet. Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök azt ambicionálja, hogy a szép idők beálltával a közönség egy elegáns szórakozóhelyet kapjon az évek hosszú során át elhanyagolt ligetből. A tavaszi idő clérkeztével nagyszámu rózsát ültetnek el a liget egész területén, úgy, hogy valóságos rózsás-kerthez fog hasonlítani. A város a mostani munkálatokkal kettős célt szolgál és a liget szépítésén kívül, munkát ad a munkanélkülieknek. A város vezetősége különben elhatározta, hogy a nyáron olyan attrakciókról fog gondoskodni, amelyek Arad legkedveltebb szórakozóhelyévé fogják tenni az aradi városligetet.

Leghatásosabb vértisztító és hashajtó a dr. Földes-féle Solvo-pilula.
Készíti dr. Földes-gyógyszertár, Arad.

— **Házkutatás a tolvaj aradi kocsi lakásán.** Jelentették, hogy a rendőrség tegnap este letartóztatta Siló Lajos kocsi és feleségét, akik megdézsmáltak Deutsch Sándor aradi szállító által az állomásról behozatott árukészletét. A rendőrség ma házkutatást tartott a letartóztatottak lakásán és nagymennyiségű lopott árut találtak náluk. A nyomozás tovább folyik.

— Gróf Károlyi Imre megvette Krausz Simon svábhelyi villáját. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy Krausz Simon otthagyta Csellert-szállóbéli lakosztályát és visszaköltözött Stefánia-uti villájába, amelynek négy szobáját rendezte be az árverésen el nem kelt butoraival. Krausz Simon svábhelyi villájára máris akadt vevő. És pedig gróf Károlyi Imre, az Angol-Magyar Bank elnökeinek személyében, aki a villát fia, Ferenc gróf részére vásárolta meg. Gróf Károlyi Ferenc a közeli tettekben megnősült és esküvője után ebbe a villába fog beköltözni, amelyet erre a célra teljesen átalakítanak.

— Adám Miklós képviselő nyilatkozata. A Rador távirati iroda tudósítása nyomán, az erdélyi lapok közölték, hogy a kamara tegnapi ülésén éles szócata folyt dr. Lupu volt köz munkatársi miniszter és Adám Miklós arad megyei képviselő között. Adám Miklós képviselő annak közlésére két bennünket, hogy nevét bizonyára tévedés folytán közölték, mert a kamarai ülés napján Aradon volt és így nem szólalhatott fel a parlamentben.

— A karcsuság titka. Dr. Tuszkaai Ödön, az ismert nevű marienbadi fürdőorvos, nagyérdeklőségű könyvet írt német nyelven, „A karcsuvá levés művészete és annak megtartása” címen. A munka kiválóságát jellemzi az is, hogy a könyvnek immár második kiadása forog közkézben, mert az első kiadás 12.000 példányra rövid idő alatt teljesen elfogyott. Könyvében dr. Tuszkaai Ödön a szakorvos tudásával felfegyverzetten, de igen élvezhető és érthető stílusban ismerteti a kövérséget és az attól való megszabadulást, a kövérség által keletkezett betegségeket és azok gyógyítását. Dr. Tuszkaai Ödön, aki egyébként Budapesten lakik (VII., Rottenbiller-utca 27.), Marienbad-ra vonatkozóan szívesen nyújt felvilágosítást minden érdeklődőnek.

— Koszorúmegváltás. Az aradi Astrahyár nevében Vigyázó László vezérigazgató 5000 lejt adományozott az Öreg Nők Otthonának, Heinrich Sándor, az Arad-Csahádi Takarékpénztár nyugalmazott vezérigazgatójának temetése alkalmából, koszorúmegváltás címen.

— Sajtóhiba. Lapunk legutóbbi számának „Nyiltér” rovatába sajtóhiba csúszott bele, amennyiben Haász Albertnek nem „ü zletfele”, hanem „ü gyfele” kívánja megvenni a Vadászkiirt-kávéházat.

— Az összes utazási és vízumkedvezményekről díjmentes tájékoztatást ad a Dácia hivatalos menetjegyiroda, Arad. Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

— A Szablóczky vezénylete alatt működő Aradi Katolikus Daloskör február 2-án, vasárnap este pontosan fél 9 órai kezdettel, a Minorita Kulturházban nívós hangversenyt rendez. Helyhez kötött műsor előzőleg átvehető a Katolikus Körben, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2., vagy este a Kulturház földszintjén.

— Megalakult a Miss Arad-zsüri. A szombat este megtartandó iparos-bál előkészületel nagy apparátussal folynak. A bál rendezőbizottsága tegnap összeállította a zsüri névsorát, a bál legnagyobb attrakciójának, Miss Aradnak és két udvarhölgyének megválasztásához. A zsüri tagjai, akiket már fölkértek a szerep vállalására, a következők: Zombory Pirike, Miss Arad 1929., Lázár Agoston úr. alispán, Moga Romulus dr. rendőrprefektus, Wolff Károly festőművész, Zima Tibor szövetségi elnök, Viola Margit primadonna, Reinhart Gyula, Gabos Jenő dr., Bakács Miksa, Székely Béla, Dolga Imre, Károly Sándor. A Miss Arad-választás értékes díjai az Aradi Bútorészvetkezet kirakatában láthatók.

— Paál Aranka tánciskolájában (Krispin-terem) február hó 3-án új táncoklon kezdődik.

LEGUJABB.

A budapesti Városi Színház mai előadása után előállították a rendőrségre Palásthy Irént, a világhírű magyar primadonnát.

Azért történt az előállítás, mert feltűnően kivágott ruhában jelent meg a művésznő páholyában. — Allitóltag egy újságíró jelentette fel.

Budapestről jelenti telefonon a Késő éjjeli órákban az Aradi Közlöny tudósítója: Kinos botrány központjába került ma este Palásthy Irén világhírű magyar primadonna, aki az utóbbi időben tulnyomórészt külföldön vendégszerepelt és mindenfelé nagy sikert aratott. Palásthy Irén néhány nappal ezelőtt érkezett haza Budapestre szülei meglátogatása céljából és ma este megjelent a Városi Színház előadásán. Előadás után felkereste páholyában az inspekciós rendőrtisztviselő Marinkovics fogalmazó és felkérte, hogy kövesse őt a színház második emeletén levő rendőrfőrszobába, igazoltatás céljából. A rendőrfőrszobában azután megmondta a rendőrtiszt, hogy

egy újságíró tett ellene feljelentést, hogy tulságosan kivágott ruhában jelent meg a színházban.

Az igazoltatás tulságosan hosszú ideig tartott, míg végül Sebestyén Géza, a városi színház igazgatója szabadította ki kellemetlen helyzetéből a világhírű magyar művésznőt, a kit a színház igazgató igazolt.

Az igazalmak nagyon megviselték Palásthy Irént, aki éjjel után hagyta el a színház épületét és hazatért.

A művésznő előállításának híre futótűzként terjedt el a városban és nagy feltűnést keltett. Érdekes, hogy a rendőrtisztviselő nem akarta megmondani az érdeklődőknek, hogy ki volt az az újságíró, aki feljelentette Palásthy Irént.

A csernovec-per védője bizonyítani akarta a szovjet pénzhamisításait.

A szovjet állami pénzhamisító központ működik. — A berlini bíróság nem engedte meg a bizonyítást, mert az nem tartozik a csernovec-per anyagához.

Berlinből jelentik: A csernovec bűnper mai tárgyalásán az egyik védő, dr. Sachs betérjesztette indítványát, amelyben bizonyítási eljárás kiterjesztését kéri abban az irányban, hogy a szovjet tonnaszámba hamisítja az idegen államok pénzét és Moszkvában valóságos szervezett pénzhamisító banda működik, állami fennhatóság alatt. Beadványához szentzáción bizonyítékokat is csatolt, amelyek szerint a szovjet nemcsak amerikai, angol és kínai bankjegyeket hamisít, hanem nagymennyi-

ségű hamis 20 márkás bankjegyeket is hoztak forgalomba.

Általános meglepetésre, a bíróság rövid tanácskozás után, nem rendelte el a bizonyítás kiegészítését, azzal az indokolással, hogy amennyiben bebizonyítást is nyernének a védő állításai, az nem változtatna a jelenlegi bűnperen, mert az nem tartozik szorosán a csernovec hamisítási perhez és a vádlottak bűnösségének megállapításához.

A közönség köréből Pocsolyák a Szabadság-teri autobusmegállónál.

Kaptuk az alábbi sorokat: Tekintetes Szerkesztőség! Felhívom b. figyelmüket arra a kellemetlen körülményre, hogy a Szabadság-teren a színháznál levő autobusmegállónál bokáig érő pocsolyák vannak és így a beszállásnál elkerülhetetlen, hogy abba belé ne lépjenek az autobuszon utazni akarók. Ezek ilykép egész napon át áztatott lábbal kénytelenek járni, mivel nincsen arra idejük, hogy haza menjenek, cipőt és harisnyát váltsanak a városi köztisztaság hanyag állapota miatt. Ideje volna, hogy ezt az anomáliát orvosolják.

Teljes tisztelettel:
Több előfizető.

Nemzetközi hitelkongresszus lesz Bécsben nyáron.

Bécsből jelentik: A bécsi Creditoren Verein, amely az idén ünnepeli fennállásának 60. évfordulóját, a többi európai államok hitelezői védegyülettel nemzetközi konferenciára hívta össze.

A nemzetközi kongresszus május 31-től június 3-ig fog ülésezni Bécsben. A Creditoren-Verein elnökségétől a következő információkat kaptuk erről a nemzetközi hitelezőkre nagyfontosságú kezdeményezésről.

— A jelenlegi tökeszegény időben fokozott jelentősége van az általános hitelforgalom biztonságának emelésére irányuló törekvéseknek. Közlebb kell hozni egymáshoz a különböző államokban működő hitelvédelmi intézményeket, hogy ezek állandó összeköttetésben maradjanak egymással. Ezt a célt szolgálja a nyári nemzetközi kongresszus, amelyre meg-

hívtuk nemcsak a külföldi hitelvédő intézményeket, hanem az összes európai kormányokat is, mivel a hitel biztonságának emelése nemcsak magángazdasági, de nemzetközi állami érdek.

Benes expozéja a prágai parlamentben.

A külügyminiszter megállapítja, hogy a hágal egyezmény bizonyos áldozatokat követel Csehszlovákiától.

Prágából jelentik: Benes külügyminiszter ma a parlamentben nagyszabású expozét mondott és részletesen beszámolt a hágal konferenciáról és annak eredményeiről. Beszédének első részében történelmi visszapillantást tett a jóvátételi kérdés egész komplexumára a békeszerződések megkötésétől napjainkig, majd részletesen fejtegette, hogy a hágal konferencia legfontosabb & legnehezebb problémája a magyar-kérdés volt. Részletesen tárgyalta az A- és B-alap dotálását és hogy miképpen történik az alapok terhére a kielégítés. Végül Benes megállapította, hogy Csehszlovákiára nézve sikerült kedvező módon, hár bizonyos áldozatok árán a megegyezést létrehozni. Benes beszédét mérsékelt taps fogadta.

— Február 17-én lesz ítéletkihirdetés az Ipar- és Népbank tisztviselői perében. Mára tűzte ki a járásbíróság a határozat kihirdetését abban a perben, amit az Ipar- és Népbank tisztviselői indítottak dr. Sarbu Gheorghe aradi ügyvéd útján a likvidáló bizottság ellen, nyugdíjigényük megállapítása miatt. Ma délelőtt azonban az érdekeltekkel közölte a járásbíró, hogy az ítélet kihirdetését február 17-ére halasztja el és akkor fogja a határozatot közölni a két ügyvéddel.

A reumatikus fájdalmak azonnal enyhülnek.

Semmi sem olyan jó a reumatikus fájdalmak ellen, mint a Sloan's Liniment. Nem szenved tovább! Kenje be magát egy kevés Sloan's Liniment-tel és minden fájdalom elmúlik.

Ez beszívódik bedörzsölés nélkül, melegíti és megnyugtatja a szöveteket, eltávolítja a fájdalmakat. Ezért mindig legyen kéznél készítményből egy tőeggel, mely egyedüli hatásos szer a fájdalom ellen. Reuma, inzásba, iszás és minden hasonló fájdalmakat a Sloan's Liniment használata megszüntet.

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat

Tapasztalatok a világ legmagasabb tornyán.

Az Eiffel-toronyban. — A hálás angol és a csodálatos fényképész.

(Páris, január 30.) Sétálok a rue Rivolin. Körülbelül a Louvre tájékán kisebb csődületet veszek észre. Egy hadonászó forgalmi rendőr, egy bordó kabátos taxisofőr és egy pepitaruhás ur a főszereplők. Mindnyájan magyaráznak egymásnak valamit, de látnivaló, hogy nem értik egymást. Közben szépszánu hallgatóság gyűlt össze, de a helyzet változatlan. A pepitaruhás alakról nem nehéz kitalálni, hogy angol. Ilyen hasonló ruhájú alakok százával szaladgálnak Párisban, szélestalpu turistacipőkkel, keresztcsizjas látsótáskával, balszemükben monokli és első ajkuk baloldali örökös blazirt-gatymosoly.

A dicső englishman nagy hévvel fõri magát, hogy megértessen valamit, de minden fáradozása hiábavaló. A soffórhöz fordul, mire az vállvonogatva néz a rendőrré; most változik a helyzet és a rendőr vonogatja vállát a soffórré. Nem értenek angolul, míg az englishman nem beszéli Molière nyelvét. Ide tolmács szükségeltetik.

Beszélem az angolt és odamegyek. Az öreg hálásan hunyorgat rám, majd aggódva kérdi:

— Do you speak english?

— Yes. — felelem kurtán.

Erre irtózatosan hadarni kezd:

— I want to visit the tower Eiffel, but nobody understands me. Be so kind and . . . ami magyarul kb. annyit jelent, hogy meg akarja látogatni az Eiffelt, de nem képes magát megértetni. Oda fordulok a soffórhöz és megmagyarázom neki. Szélesen elvigyorodik, megmondja a rendőrnök, mire az is vigyorog és vele együtt az egész potya publikum. Az öreg anglus hálásan szorítja meg a kezem és közben rebegi:

— Thank you master, thank you . . .

Beül a kocsiba és elbogar. Erről most jut eszembe, hogy Párisban van a híres Eiffel-torony és nekem ezidegi eszembe se jutott azt megtapasztalni. Jó, hogy az öreg eszembe juttatta. Beülök a Metroba; Trocadero-nál kiszállok és már is előttem áll a hatalmas vas-kolosszus. A pénztárnál azzal a kellemetlen hírrel fogadnak, hogy november-től tavaszig nem lehet fölmenni a III-ik emeletre, mivel nagyon hideg van s így csak a másodíkról lehet élvezni a gyönyörű panorámát. Nem

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Dohánytőzsde volt Deák Fercenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Karácsonyi-trajlik volt Weitzer János-ucca.

Juhász Gábor füszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, melyeknek másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

akartam tavaszig várni, vettem egy jegyet. Csak 7 frankért vesztegetik. Bemegyek és várok. Nemsokára bugás, majd látható lesz egy hatalmas csukott vagon, mely nyikorog lefele az óriási sínekből álló pályán. Megáll s az utasok egyik oldalra, a másikon pedig kiszállnak. A kocsí belül egy nagy üres fülszék, hátul egy pad. A falakon különböző feliratok. A II-ik emeleti borbély reklámja mellett, az országos zsebvédő egyesület hivatalos felhívása:

— Attention to the pick-pockets! — azaz: Vigyázat a zsebtolvajokra! — Ezenkívül olvasható még vagy 5 nyelven.

Elindulunk. Előbb lassan, majd gyorsul a

Amnesztiát kapott Garbai Sándor és Göndör Ferenc.

Hatvany Lajos hátralevő büntetését elengedték. — A magyar szovjet-kormány elnöke hazamegy. — Fényes Lászlónak nem adtak amnesztiát!

(Budapest, január 30.) A nagy politikai bizonytalanság, a Hága utáni feszült válsághangulat dacára is lázasan folynak a készülődések Horthy Miklós tiszteletnapjának kormányzói jubileumára. Ezek a készülődések bizonyos mértékig a baloldalt is foglalkoztatják, mert már régen köztudomásu, hogy Horthy Magyarország kormányzóivá választásának tíz esztendősi fordulójára alkalmából széleskörű amnesztiát fog adni. Ezt hivatalosan is közölték a magyarországi szociáldemokrata párt vezetőivel, amikor ezek karácsony előtt több politikai elitelt és emigráns számára amnesztiát igyekeztek kieszközölni az igazságügy-miniszteriumban.

Most már annyira előrehaladtak az előkészületek, hogy a szociáldemokrata párt összeállította a politikai üldözöttek teljes névsorát és kérdést intézett Zsitvay igazságügyi miniszterhez, hogy a listán szereplők közül kik nem számíthatnak kormányzói kegyelemre. Hosszas tárgyalások indultak meg a szociáldemokrata párt és az igazságügyi kormányzat között, amelyek során kiderült, hogy az igazságügy-miniszter keze erősen meg van kötve azáltal, hogy Horthy Miklós kormányzó egyöntúzó akarattal iparkodik az amnesztiát keretében érvényesíteni. Ez a körülmény igen érdekes, bizonyos vonatkozásokban pikáns politikai meglepetésekre szolgáltatott okot. Így például

a szociáldemokrata párt nem nagyon exponálta magát az Amerikában élő Göndör Ferenc érdekében, akinek azonban báró Perényi Zsigmond közbejártásának eredményeként máris teljes amnesztiát biztosított Horthy Miklós kormányzó.

Viszont nagy eréllyel követelt a szociáldemokrata párt amnesztiát Fényes László számára, akivel szemben az igazságügy-miniszterium sem helyezkedett teljesen elzárkózó álláspontra.

Ennek dacára Fényes László nem kap kegyelmet

és nem térhet vissza Magyarországra, mert Horthy kormányzó töröltette őt az amnesztiások listájáról. Ennek oka állítólag az, hogy Fényes

tempó. Körülöttem, alattam, felettem, egy kolosszális vasszerkezet nyújtózkodik, mintha csak egy ketrecben lennék. Szédülni kezdek, de hirtelen megállunk.

— Premier platform — hallom a kalauz hangját.

Senki se száll ki. Tovább megyünk. Nemsokára megérkezünk a második emeletre.

A kilátás fenséges. Alattunk Páris; házak, füstfölgő gyárkérmények tömkelege; összezsúfolt uccák és egymás hegyén-hátán közlekedő autók, melyek innen madártávlatból akkorák, mint egy játékszer, míg az emberek hangyákhöz hasonlóak.

Lélekemelő látvány innen nézni Páris, ki-lesni titkait és megfigyelni lüktető szívverését.

Néhányan érdeklődnek a fényképésznél. Egy darab fénykép — ne tessék megijedni — potom 20 frank, de azért kötelezi magát egy oly fényképpel szolgálni, amelyen az ember, ha kívánja, fürdőtrikóban, ha akarja szmokingban vagy frakkban, vagy teljesen meztelenül, tornászik a tornyon. Igen, tornászik, még pedig úgy, hogy jobbkezevel elkapja a nagy C betűt Citroen reklámjából, jobb lábát odaszorítja az első emelethez és büszkén tartja a fejét. Persze ezért is fizetni kell.

A Montmartre felől szürke pára emelkedik föl, lassan beburkolja egész Páris. Az ör meg-szóal:

— Eső lesz, még pedig azonnal.

Igaza volt. Néhány perc múlva erős szélrohám és kövér cseppek csapódnak föl. Lenn egész fekete az aszfalt az esőtől.

Megérkezik a lift és sietünk beszállni. Az első emeleten új arcok szállnak be. Hirtelen az én régi angol barátom tűnik föl s mikor ráismer, hálásan köszöni meg még egyszer az utbaigazítást. Le-érünk, az öreg taxit fűtlyent, udvariasan beinvitál engem is és haza szállít. Ilyen udvariasak ezek az englishmanek,

Emmer Sándor.

László nemcsak a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében folytatott nyomozásával, hanem emigrációban írott cikkeivel is Horthy kormányzót személyében súlyosan megbántotta.

A közeli napokban nyilvánosságra kerülő amnesztiarendelethez legnagyobb szenzációja minden bizonnyal az lesz, hogy

Garbai Sándor, az egykori magyar forradalmi kormányzótanácsnak, tehát Kun Béla kormányának feje, a volt magyar szovjet-elnök is kegyelmet kap.

A megkegyelmezettek között lesz báró Hatvany Lajos is, aki büntetésének egy részét kitöltötte, de már hosszabb idő óta betegszabadságon van.

Krausz Simon Kolozsváron.

A pesti bankértü állítólag nagyszabású gazdasági tervek megvalósítása végett jött Romániába.

(Cluj—Kolozsvár, január 30.) Kolozsvár gazdasági köreiben nagy feltűnést kellett ma az a hír, hogy Krausz Simon, a Magyar Bank volt elnöke Kolozsvárra érkezett. A jól-értésültek úgy tudják, hogy Krausz Simon, aki ismét aktív gazdasági tevékenységet folytat és megint tagja a budapesti tőzsdének, Kolozsvárra is nagyszabású kereskedelmi tranzakció ügyében jött le. Munkatársunk ma megkérdezte Krausz Simont, aki a délutáni órákban a Newyork-kávéházban ült kolozsvári bankemberek és újságírók társaságában, idejövetele céljáról, mire a bankvezér azt válaszolta, hogy erdélyi látogatása kizárólag családi természetű és semmi kapcsolatban nincsen üzleti kérdésekkel.

Krausz Simon ezen kijelentése ellenére is erősen tartja magát a hír, hogy a volt bankfőnök jelenleg is üzleti ügyben jött Romániába és egy nagyszabású gazdasági terv megvalósításán fáradozik, amely közelről fogja érinteni Románia és Magyarország gazdasági életét. Krausz Simon a ma esti expresszfel Bucurestibe utazott, ahol érintkezésbe fog lépni az erdélyi gazdasági tényezőkkel.

KÖZGAZDASÁG.

A Kereskedelmi és Iparkamara interveniál a megbírságolt malmosok érdekében.

Neuman Károly báró nem tartja helyesnek, hogy a kamara védelmére kél azoknak, akik a törvényt kijátszották. — A kamara igazolva látja a malomtulajdonosok jóhiszeműségét.

(Arad, január 30.) Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara igazgató-tanácsa ma délután öt órai kezdettel tartotta meg a rendes havi ülését. A mai ülés sok fontos és érdekes anyagot ölelt fel és erre való tekintettel a kamara tanácstermének minden egyes helye el volt foglalva. Az ülést Vlad Sándor elnök nyitotta meg. Átadta a szót Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárnak, aki felolvasta az elmúlt ülés jegyzőkönyvét. Ezután Vlad Sándor meleg szavakkal üdvözölte a jelenlevő dr. Borneas Gyulát, mint a mezőgazdasági kamara kiküldöttjét. Ez az első eset, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara ülésén képviselteti magát a Mezőgazdasági Kamara és szeretettel fogadja, mert reméli, hogy sikerülni fog együtt és megértéssel dolgozni. Dr. Borneas Gyula válaszolt az üdvözlésre és kijelentette, hogy igyekeznél fog a közös érdekekért együtt dolgozni az Iparkamarával.

Pacuraru Brutus főtitkár ezután bejelentette, hogy a legutóbbi ülésen Engel Gyula tanácsstag azt javasolta, hogy a kamara interveniáljon a pénzügyminiszternél, hogy az italmérési illetékeket négy részletben fizethessék ki az engedélyek birtokosai. Örömmel jelenti be, hogy a kamara intervenciója sikerrel járt, mert a pénzügyminiszterium megengedte, hogy az italmérési illetékeket négy részletben fizethessék ki. Engel Gyula a tanács előtt mond köszönetet Cosma szenátornak, aki eredményesen eljár az italméréssel foglalkozók érdekében.

Pacuraru Brutus ismertette ezután az

= Hűtőt építenek az állatexportőrök a vágóhídon. Az aradi és környéki állatexportőrök érdekes ajánlattal keresték fel a város vezetőségét. Az exportőrök ugyanis azon kérést nyújtották elő, adjon engedélyt a város arra, hogy közvetlenül a vágóhid szomszédságában nagyszabású hűtőt állíthassanak fel, ahol a levágott és exportra szánt állatokat elhelyezik. Itt vagonirozzák be az árut és innen mennek tovább az állomás felé. Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök felismerte az ajánlat előnyeit és elhatározta, hogy legközelebb pártoló javaslattal terjeszti az ügyet az interimár bizottság elé.

= Leltározzák a Hirschfeld Mór-féle csődtömeget. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy az aradi törvényszék kereskedelmi bírósága, Seracu törvényszéki bíró elnöksége alatt, elrendelte a csődt Hirschfeld Mór aradi textilnagykereskedő ellen és csődtömege gondnoknak dr. Pop Sándor aradi ügyvédet nevezte ki. A csőd elrendelése után lehúzták az üzlet redőnyeit és az új csődtömege gondnok megkezdte működését. Dr. Pop Sándor ügyvéd, a törvényszék delegált tisztviselőjével együtt, most leltározza az üzletben felhalmozott árukészletet és mindazt, ami aktívának tekinthető a csődtömegeben. A leltározás előreláthatólag még napokig el fog tartani és azután kerül majd sor a könyvek és levelezések felülvizsgálatára.

= Fuzió tárgyalások az Angol-Magyar Bank és az Anglo International Bank között. Budapesti jelentés szerint, néhány nap óta tárgyalások folynak az Angol-Magyar Bank és az Anglo International Bank között az utóbbi banknak az Angol-Magyar Bankba való beolvadása ügyében. A tárgyalások Bécsben folynak és az Angol-Magyar Bank részéről Kálmán Henrik vezérigazgató-helyettes, míg az Anglo International Bank részéről Bark Péter vezetik a tárgyalásokat, amelyek igen kedvező stádiumban vannak és valószínű, hogy rövidesen pozitív eredményre is vezetnek. A fuzió esetén az Angol-Magyar Bank, amely pénzintézetnek a legutóbbi idők óta a temes-

adóeltitkolásért megbírságolt malmosok sérelmeit. Elmondja, hogy az ugynevezett vám-malmosok csak a vámolás alá kerülő őrlések után fizettek adót saját hibájukon kívül, mert a hatóságok nem is követelték mást. Most kiderült, hogy a teljes őrlés után kellett volna adót fizetniük. Ezeket a malmosokat visszamenőleg nagy pénzbírsággal sújtották. Kérésükre a Kereskedelmi és Iparkamara interveniál a pénzügyminiszternél, hogy a bírságot engedjék el, vagy csökkentésék.

Báró Neuman Károly emelkedett szóra. Kifejti, hogy kényelmetlen neki ebben a tárgybán felszólalni, mert könnyen elfogultsággal vádolhatják. Azonban nem tartja helyesnek, hogy a kamara védelmére kél azoknak, akik a törvényt kijátszották.

Elvileg oportunos, hogy melléjük álljon a kamara, de nem célszerű az ilyen irányú intervenció.

Pacuraru Brutus válaszolt Neuman bárónak és kijelentette, hogy az összes erdélyi kamarák hasonló intervencióval fordulnak a pénzügyminiszteriumhoz.

Jelinek József helyesnek találja a kamara eljárását. Az igaz, hogy a vám-malmosok a törvény szerint kötelesek a teljes őrlés után adót fizetni, de ezt nemcsak ők nem tudták, hanem nem volt erről tudomásuk a hivatalos közegeknek sem. Jóhiszemű volt a malmosok eljárása és ezért megérdemlik, hogy érdekében eljárjon a Kereskedelmi és Iparkamara.

vári Kereskedelmi Bank és Takarékpénztárnál igen tekintélyes érdeklődése van, alaptökét fog emelni és a Nádor-uccai Anglo Bank székébe költözik. Az Angol-Magyar Bank a fuzió révén a legelőkelőbb angol összeköttetésre tesz szert, de viszont kedvező megoldás lesz az Anglo International Banknál érdekelt külföldi tőkecsoportok szempontjából is. Az Anglo International Banknál a külföldi tőke körülbelül 2 millió fonttal van érdekelve, de a tőkénél

Vasuti merénylet készült Arad megyében.

A csendőrség rajtakapott két zímándi gazdát, amint a telefonoszlopokat akarták a sínekre helyezni. — Zsebükben vasszerszámot találtak, amey a vonat kisiklására szolgál. — A két gazdát letartóztatták.

(Arad, január 30.) A sorozatosan, ország-szerte megismétlődött vasuti merényletekből ugyilatszük Arad megyének is kijut. Az arad megyei Andrei Saguna községben a csendőrség két gyanus egyént tartóztatott le, amint a vasuti sínek mellett levő telefonoszlopokat akarták a sínekre dönteni, hogy kisiklást idézzenek elő.

A szolgálatot teljesítő csendőrijárőr éppen akkor érkezett a helyszínre, amikor a két férfi javában fűrészelte az oszlopokat. Nyomban letartóztatták őket és bevitték Andrei Saguna községbe. Itt megtörtént az első kihallgatás, amely alkalomból megállapítást nyert, hogy

Elkészült a Fa-uccai autbuszállomás.

Kényelmes, modern állomásépület a vidékre közlekedő autbuszok részére.

(Arad, január 30.) A város mérnöki hivatala befejezte a Fa-uccai autbuszállomás felépítését. Kivilágított, fűtött terem várja a vidéki autbuszok utasait, akik itt kényelmesen bevárhatják a kocsijuk indulását. Tizenkét vidéki vonalról futnak ide be az autbuszok, az előre meghatározott időközökben.

Az autbuszállomás egyelőre a jelenlegi stádiumban marad, azonban amint beáll a ta-

AZ UJSÁG

Utazási Irodéja

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körút 43.
levélben is készséggel áll mindenkinek rendelkezésére teljesen díjtalanul.

HA UTAZNI AKAR,

feltétlenül az Ujság Utazási Irodájához forduljon felvilágosításért. — Szakszerű válaszok, gyors és pontos elintézés.

nagyobb jelentőségű az az összeköttetés és befolyás, amelyet az Anglo International nagyrésztvényesei reprezentálnak.

Vanga József és Kocsis János felsőszimándi lakosok az ismeretlen merénylők. Az egyiknek a zsebében vasszerszámot találtak, amelyet az egyik síre akartak erősíteni, hogy a kisiklás tényleg bekövetkezzen. Vangát és Kocsist letartóztatásba helyezte a csendőrség, amely egyelőre két irányban is folytat nyomozást. Az egyik feltevés szerint a két merénylő azért akarta kisiklatni a vonatot, hogy fosztogathasson, míg a másik szerint ez a merénylet belekapcsolódik az ország többi részén elkövetett vasuti merénylet ügyébe és így egyik momentumna csupán a nagyarányú összeköttetésnek.

vasz, kiaszfalozzák a környéket, egészen állomás-szerűvé teszik az épületet. Elegáns kivitelű tábla fogja jelezni a tájékozatlanok számára az állomást és nyomtatott menetrend ismereti, milyen időközökben érkeznek be, vagy indulnak el az autbuszok. Az állomás épületében rendes vasuti resti lesz, ahol a közönség frissítőt vásárolhat, kihelyezik ide az egyik hírlapárusító pavillont, úgy, hogy az utazó közönség ugyanazt a kényelmet találja meg itt is, mint az aradi vasuti állomáson. Az autbuszok utasai örömmel fogadják a város vezetőségének ujtásait, miután megkímélik ezáltal az uccákon való ácsorgástól.

Aradi kenyereslány a leánykereskedők hálójában.

Kató táncosnő akart lenni. — Kálváriás ut két világrészen át.

(Arad, január 30.) Egy sokat szenvedett huszonháromesztendő leány érkezett ma Aradra. K. Katalinnak hívják, Temesvárcan volt pincérleány. Kenyérrel kereste meg mindennapi kenyerét, mindaddig, amíg lelketlen leánykereskedők hálójába került. Kenyeres lány volt a Pátria-kávéházban, de egy szép napon elhatározta, hogy színésznő lesz. Táncosnő akart lenni és felkereste Fekete Mihályt. Táncolni akart előtte, de Fekete lebeszélte erről a pályáról. Könyves szemmel meséli el ezután élet tragédiáját a kis kenyereslány, aki Aradon született és a sok szenvedés után visszatért Aradra, hogy új életet kezdjen.

— Nagyon szomorú voltam — mondta — amikor Fekete Mihály le akart beszélni tervéről. Ezen este egy fiatalember a kávéházban észrevette szomorúságomat és szép szóval kivette belőlem bánatom okát. Zorja Máriusnak hívták ezt az embert, aki azt mondta, hogy egy bucaresti-i varieté impresszáriója és ha hajlandó lennék vele Bucarestbe utazni, akkor ő próbatánc után szerződötne. Én engedtem a csábításnak és elutaztam vele Bucarestbe táncosnőnek. — Bucarestben egy szállodában szállásolt el az „impresszárió” és

elbucszott azzal, hogy néhány nap múlva felkeres és elvisz a varietébe próbát táncolni. A fiatalember azonban nem jött és egy hét múlva ott állottam egy fillér nélkül 4000 lejes szállodai tartozással. Hiába szaladtam a rendőrségre, hiába volt minden igyekezetem, kétségbejött helyzetemből nem tudtam szabadulni. Egy szép napon jött egy ur és rábeszélte arra, hogy menjek el vele Amerikába, ő kifizeti adósságomat és odakünn színésznő leszek. — Egy hónap múlva Argentínában Coronel Suarezben voltam. Majd városról-városra, bordélyházból bordélyháza cipeltek és úgy bocsájtottak áruba, mint akármiylen más árucikket. Egy szép napon kórházba kerültem. Hosszu heteken keresztül felejttem élet és halál között a kórházban és alig hogy felgyógyultam, egy tropikus betegség támadott meg és újabb hetek következtek az ingyenkórház falai között. A kórházból Rio de Janeiroba toloncoltak, ahol a magyar kör pártfogásába vett s nagynehezen állást szereztek nekem egy Európába induló hajón. Így érkeztem meg Barcelonába és onnan könyörödományok segítségével végre haza, Aradra. Minden igyekezetem csak az volt: haza, haza Aradra pihenni s aztán becsületes munkával új életet teremteni, dolgozni, hogy tisztességesen megélhessek és elfelejtsem az elmúlt idők borzalmas szenvedéseit.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

PÉNTEK, január 31.

Bucaresti, 17.30 Könnyű zene. 21. Dalok 21.45. Szórakoztató zene — Belgrád, 19. Kávéházi zene. 21. Rádiónégyes, 22.20 Hangverseny. 23. Dudajáték Wien. 16.30. Gramofon 17.45 Régi zene. 21. Umberto Urbán hangversenye Utána könnyű zene. — Budapest. 10.15. Eugen Stepat: balalajka hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A Mándits-szalonszenekar hangversenye. 5. Pista bácsi: „Virágoskert” mesedélutánja. 6.10. A Turáni Társaság előadásorozata. Vitéz galánthai Glock Tivadar tábornok: „Tapasztalataim a tatárok között”. 6.40. Hangverseny. 7.35 Forró Pál dr. novellái: 1. A csodadoktor 2. A fogadás. Felolvassa a szerző. 8.50. A Budavári Koronázó Főtemplom énekkarának versenye 9.40 Szimfonikus jazz-zenekar. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

SZOMBAT, február 1.

Bucaresti, 17. Könnyű zene. 17.30. Román zene 18.05. Szórakoztató zene. 20.45. Operaközvetítés a román Operaházból — Belgrád, 19. Tánczene. 21. Dal. est. 22. Szórakoztató zene. 23.30. Tánczene. — Berlin 23.15. A Platz der Republikon lévő állami Operában és a Kroll-féle ünnepi termekben rendezett operabál helyszíni közvetítése. — Leipzig, 22.30. Vidám est. 23.15—3. A berlini Operából helyszíni közvetítés. — Wien, 16.50. A női szimfonikus zenekar hangversenye. 20.10. Kamarazene. 21.05 Könnyű zene. — Budapest, 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye 1.05. Hangverseny. 5. H. Hegedüs Sándor novellái. 6.10. A Szociális Missziótársulat előadásorozata. Farkas Edit alapító-főnöknő: „Missziós üzenetek”. 7. Rados Bock Hilda énekszámai schrammelzenekissérettel. 7.30. Mit üzen a rádió. 8.15. Sikabonyi Antal előadása: Rákosi Jenő halálának évfordulója alkalmából: „Hirlapirodalmunk és Rákosi Jenő”. 8.45 Színműelőadás a Studióban. „Az Aranyember”. Majd Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-nagyszállóból.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa Csak válaszbélvezéssel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk Ajánlatok leírás levelek továbbítására megfelelő postabélvez csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

MINDŐRÖKKÉ tied Hunedoara levele van. kérem átvenni 439

ALKALMAZÁS.

MINDENES szakácsnőt jó fizetéssel azonnalra keresek. Szabó főerdőmérnök Paulis. 435

KERESÉK február 1-re perfekt, varráshoz is értő éves bizonyítványokkal rendelkező szobaleányt. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 436

MINDENES szakácsnőt keresek azonnalra. Veres, volt Boros Béni-tér 47. 442

SUCHE deutsches Fräulein für Nachmittag zu 5-jährigem Knaben. Löwinger Str. Crisan 5. 438

DEUTSCH-RUMÄNISCHES Fräulein zu sechsjährigem Mädchen für Nachmittage gesucht. Neuman-Palais, II. Stock 22. 443

LAKÁS.

KÉT szoba, konyhás 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás éléskamrával és pincével május elsőjére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

FÖTÉREN kétszobából 416 helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FÖTÉREN első emeleti három szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ 2 drb. stráfkocsit, 1 drb. amerikai homokfutó, külön szántalppal, 1 drb. csukott batár. Bővebbet ad Tritthaler iroda, Str. I. Vulcan 6. 434

SEZLON, sezlonterítő, forgatható könyv szekrény, kandelaber, intarziás és Altdeutsch vitrinek, sekreter, komódok, oszlopos antikórák, kis fali vitrinek, Biedermeier szalónok, antik szalonszék, varró asztalkák, nyest és skunks boák, álló lámpa, antik asztali lámpák, paravánok, 5 szobás modern lakás, zongorák, zsurasztal, könyvek német és magyar remek íróktól, festmények, függönyök, gobelinek, vaddisznóbőr szőnyegek. stb eladók. SALGÓNÉ bizomániai üzlete Arad, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1, Neuman-palota, 1000

Rádiókészülékek

◆ 6-18 havi részletfizetésre kaphatók.

◆ „SIRIUS” Elektrotechnikai Vállalat
Arad, Str. Eminescu 1. (Deák F.) Fehér Kereszt-épület.

MÁSFÉLTONNAS iókarban levő Chevrolet teherautó eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 64

ELADÓ jókarban levő sezlon, fehér tükörös szekrény, fürdőkád, jégsekrény, láfa selyemlámpa és egy bronz lámpa. Kálmán, Thököly-tér 5. L. 437

Salgóné bizomániai üzlete

Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1, Neuman-palota.

bizományba vesz és elad:

antik és modern bútorokat, szőnyeget, dísz tárgyakat, órákat, porcellánokat, festményeket, complete szobabereendezéseket, szőrméket, férfi és női bundákat

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

MAGULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN.

ELADÓ ÜZLETES MAGÁNHÁZ!

Külvárosban, nagyforgalmu országúton, jömeneteli fűszerüzlet és korcsmával bíró ház, az összes felszerelés, berendezés és árval együtt 340.000 lejért sürgősen eladó 100.000 lej készpénzzel megvehető. Bővebbet Kiss Lajos „Uranul” irodájában, Városházával szemben, Bul. Regele Ferdinand 1.

ÜZLETEK.

KIADÓ irodának, ipari üzemnek, műhelynek stb. alkalmas helyiségek, Bărsány, volt Szabadság-tér 18. 441

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vendékörel rendelkező kelmeletű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

BELVÁROSI üzlethelyiség február 1-re kiadó. Ugyanott berendezés eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 359

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBREK HEZ! Világtalan férfi munkaképtelen, bármilyen csekély adományt kér, hogy kezeltesse magát. — Cime Gáspár György, Pacsirta-telep fűtőház mögött.

Hirdessen a 45 éve
fennálló
„Aradi Közlöny”-ben

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálloda vezetése alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!